

İNEGÖL'DE TEKNOPARK KURULUMU FİZİBİLİTE RAPORU

B. ANA RAPOR

1 İçindekiler

İçindekiler

A. YÖNETİCİ ÖZETİ	2
B. ANA RAPOR	3
1 İçindekiler	3
2 GİRİŞ	7
3 PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI	9
4 PROJENİN ARKA PLANI	10
i Sosyo-ekonomik Durum	10
ii Sektörel ve/veya Bölgesel Politikalar ve Programlar	12
iii Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat (teşvik ve YİD mevzuatı gibi)	14
iv Proje Fikrinin Kaynağı ve Uygunluğu	16
5 PROJENİN GEREKÇESİ	20
i Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Talep Analizi	20
ii Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Gelecekteki Talebin Tahmini	28
6 MAL VE/VEYA HİZMETLERİN SATIŞ-ÜRETİM PROGRAMI	31
i Satış Programı	31
ii Üretim Programı	31
iii Pazarlama Stratejisi (fiyatlandırma, tanıtım ve dağıtım)	31
7 PROJE YERİ/UYGULAMA ALANI	32
i Fiziksel ve Coğrafi Özellikler	32
ii Ekonomik ve Fiziksel Altyapı	35
iii Sosyal Altyapı	38
iv Kurumsal Yapılar	40
v Çevresel Etkilerin Ön-değerlendirmesi	44
vi Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti (kamulaştırma bedeli)	44
8 TEKNİK ANALİZ VE TASARIM	45
i Kapasite Analizi ve Seçimi	45
ii Alternatif Teknolojilerin Analizi ve Teknoloji Seçimi	45
iii Seçilen Teknolojinin Çevresel Etkileri, Koruma Önlemleri ve Maliyeti	45
iv Teknik Tasarım (süreç tasarımı, makine-donanım, inşaat işleri, arazi düzenleme, yerleşim düzeni vb.)	45
v Yatırım Maliyetleri (inşaat, makine-donanım vb.)	46
9 PROJE GİRDİLERİ	48
i Girdi İhtiyacı (ham ve yardımcı maddeler)	48
ii Girdi Fiyatları ve Harcama Tahmini	48
10 ORGANİZASYON YAPISI, YÖNETİM VE İNSAN KAYNAKLARI	49
i Kuruluşun Organizasyon Yapısı ve Yönetimi	49
ii Organizasyon ve Yönetim Giderleri (genel giderler vb.)	53

iii	İnsan Gücü İhtiyacı ve Tahmini Giderler	53
11	PROJE YÖNETİMİ VE UYGULAMA PROGRAMI	54
i	Proje Yürütücüsü Kuruluşlar ve Teknik Kapasiteleri	54
ii	Proje Organizasyonu ve Yönetim (karar alma süreci, yapım yöntemi vb.)	56
iii	Proje Uygulama Programı (Termin Planı)	57
12	İŞLETME DÖNEMİ GELİR VE GİDERLERİ	58
i	Üretimin ve/veya Hizmetin Fiyatlandırılması	58
ii	İşletme Giderlerinin Tahmin Edilmesi	60
13	TOPLAM YATIRIM TUTARI VE YILLARA DAĞILIMI	61
i	Toplam Yatırım Tutarı (iç ve dış para olarak)	61
ii	Yatırımın Yıllara Dağılımı	61
14	PROJENİN FİNANSMANI	62
i	Yürütücü ve İşletmeci Kuruluşların Mali Yapısı	62
ii	Finansman Yöntemi, Kaynakları ve Koşulları, Maliyeti ve Planı	67
15	PROJE ANALİZİ	68
i	FİNANSAL ANALİZ	68
ii	EKONOMİK ANALİZ	73
iii	SOSYAL ANALİZ	74
iv	BÖLGESEL ANALİZ	76
v	DUYARLILIK ANALİZİ	77
vi	RİSK ANALİZİ	77
	KAYNAKÇA	79
	EKLER	82

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1 Bölgelerin Toplam Ülke Katma Değeri İçindeki Payları (2008)	11
Tablo 2 İnegöl İlçesindeki İhracat Miktarları	12
Tablo 3 Bursa’da Tamamlanan Sanayi Sitelerine Ait Veriler	21
Tablo 4 İller Arası Rekabetçilik Endeksi	21
Tablo 5 Bursa Erişilebilirlik Alt Endeksi	21
Tablo 6 Bursa’nın Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi	22
Tablo 7 Bursa’nın Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi	22
Tablo 8 Bursa’daki Faal Ar-Ge Merkezleri	22
Tablo 9 Bursa Sektörel İhracat Verileri	23
Tablo 10 Yıllara Göre Açılan Kapanan Şirketler Listesi	29
Tablo 11 İnegöl İlçesi Yüzölçümü	32
Tablo 12 İnegöl Arazi Kullanımı	36
Tablo 13 Bursa İli Sektörlerine Göre İşyeri Sayısı	37
Tablo 14 İnegöl OSB Verileri	37
Tablo 15 2014 Yılı Nüfus Verileri	38
Tablo 16 Yıllara Göre İnegöl Nüfusu	38
Tablo 17 İnegöl Okul Türlerine Göre Sayıları	38
Tablo 18 İnegöl İşsizlik Sayıları	39
Tablo 19 Bursa Teknik Üniversitesi Bilgileri	40
Tablo 20 Bursa Orhangazi Üniversitesi Bilgileri	40
Tablo 21 Bursa Uludağ Üniversitesi Bilgileri	41
Tablo 22 Uludağ Üniversitesi İşletme Fakültesi Bilgileri	42
Tablo 23 İnegöl Meslek Yüksekokulu Bilgileri	43
Tablo 24 İnegöl TSO Gelir Kaynaklarına Ait Veriler	55
Tablo 25 İnegöl TSO Gider Kaynaklarına Ait Veriler	56
Tablo 26 Termin Planı	57

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016'nın Stratejik Çerçevesi	14
Şekil 2 Bursa Genel Görünümü	33
Şekil 3 İnegöl Genel Görünümü.....	33

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik 1 Firmaların Faaliyet Alanları	24
Grafik 2 Firmaların Faaliyet Gösterdikleri Yer	25
Grafik 3 Firmaların Ar-Ge Durumu	25
Grafik 4 İnegöl Teknopark İhtiyacı Analizi	26
Grafik 5 İşletmelerin Kurulan Teknoparkta Faaliyet Gösterme Durumları.....	26
Grafik 6 İşletmelerin Teknoparkta Tahmini Faaliyet Gösterme Süreleri.....	27
Grafik 7 İşletmelerin Teknoparkta İhtiyacı Olan Alan.....	27
Grafik 8 İşletmelerin Teknoparktaki Tahmini İstihdam Sayısı	28

2 GİRİŞ

İnovasyon, yeni veya önemli ölçüde değiştirilmiş ürün (mal ya da hizmet) veya sürecin, yeni bir pazarlama yönteminin ya da iş uygulamalarında, işyeri organizasyonunda veya dış ilişkilerde yeni bir organizasyonel yöntemin uygulanmasıdır. (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Avrupa Birliği İstatistik Ofisi, 2006)

Bilim ve teknolojik alanda inovasyon ve Ar-Ge'de yetkinlik kazanabilen ülkeler ekonomilerini güçlendirebilecek böylece gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında söz sahibi olabileceklerdir. Günümüz Türkiye'sinde bilgi teknolojisi üretim faaliyetlerinde kullanılmaya başlanmıştır. Bilgi teknolojisinin üretim faaliyetlerinde kullanılması, yalnızca yeni ürünler üretilmesini değil aynı zamanda ürünlere yenilik ve tasarım anlamında da değer katılmasını mümkün kılmaktadır. Üretilen ürünlerin ekonomik ömürleri dolmadan teknolojik ömürlerinin tükenmesi işletmelerin Ar-Ge ve inovasyona yönelmesinin gerekliliğini göstermektedir. Türkiye'nin ekonomik ve sosyal alanlarda gelişme göstererek kalkınma hedeflerine ulaşabilmesi için Ar-Ge, inovasyon ve teknolojik gelişmelere yoğunlaşması gerekmektedir. Ayrıca Ar-Ge harcamalarının ve yatırımlarının artırılması, ileri teknolojiyi kullanarak üretim yapan firmaların büyüüp gelişmesi ve ülkenin rekabetçi piyasaya ayak uydurabilmesi Türkiye'nin temel hedeflerinden biri haline gelmiştir.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği tanımına göre teknoparklar; üniversiteler, araştırma kurumları ve sanayi kuruluşlarının aynı ortam içerisinde araştırma, geliştirme ve inovasyon çalışmalarını sürdürdükleri, birbirleri arasında bilgi ve teknoloji transferi gerçekleştirdikleri, akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği organize araştırma ve iş merkezleridir. Teknoparklarda temel amaç üniversite ve araştırma merkezlerindeki akademik bilgi ve nitelikli işgücü potansiyelini teknoloji ile harmanlayarak teknoloji odaklı firmaların oluşması ve gelişmesine katkı sağlanması sonucu üniversite sanayi işbirliğini artırmaktır. Böylece nitelikli kişilere iş imkânları oluşturulacak ve beyin göçünün önüne geçilecektir. Bu yönüyle teknoparklar bölgesel ve ekonomik kalkınmada önemli rol oynamaktadır (Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği).

2001 yılında 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kanunu kapsamında ülkemizdeki teknopark sayısı 2 iken, 2015 yılı verilerine göre bu sayı devletin teşvik ve destekleri sonucunda 58'e yükselmiştir.

2003 yılında teknoparklar bünyesinde 170 firma faaliyet gösterirken bu sayı 2013 yılında 2250'ye yükselmiş ve istihdam edilen personel sayısı da 20.000'lere ulaşmıştır (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2013).

Proje kapsamında İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından kurulması planlanan İnegöl Teknopark, Bursa'daki üniversitelerin nitelikli işgücü desteğini, fiziki ve teknolojik altyapısını kullanarak yatırım yapmak isteyen girişimcilere büyük kolaylık sağlayacaktır. Ayrıca İnegöl'ün merkezi konumu nedeniyle havalimanı ve denizyoluna yakınlığı sayesinde de Türkiye'deki büyük şehirlere ve yabancı ülkelere ulaşım kolaylıkla sağlanacaktır.

Dolayısıyla ilçede kurulacak bir teknopark, ilçenin, ilin, bölgenin ve Türkiye'nin ekonomik kalkınmasına katkıda bulunacaktır.

“İnegöl’de Teknopark Kurulumu” fizibilite çalışması kapsamında hazırlanan bu rapor, İnegöl’ün mevcut durumları ve sorunları, sektörel ve bölgesel politika ve planlarına uygunluğu, projenin amaçları, proje yöneticisi kuruluşa ait veriler, teknoparkın kurulum süreci, organizasyon yapısı ve gelir-giderleri ile yatırıma ilişkin maliyet hesaplarını içermektedir.

İnegöl’de kurulması planlanan teknoparkın fizibilite çalışması yapılırken internet ortamında geniş çaplı bir literatür taraması yapılmıştır. Literatür taraması kapsamında Bursa ve İnegöl’ün mevcut durumu, sanayi sektörü ve sorunları, teknopark konusundaki ekonomik ve fiziksel alt yapısı, ülkemizde teknoparkların mevcut durumu, teknoparkların yapısı ve ekonomiye sağladığı yararlar, teknoparklar ile ilgili yasal mevzuat ve teşvikler gibi konularda araştırma yapılmıştır. Yararlanılan kaynaklar arasında, istatistikler, bölgesel ve ulusal kalkınma planları, işgücü piyasa analizleri, strateji planları, uygulamalı proje ve araştırmalar yer almaktadır. Temel veri kaynakları içinde Kalkınma Bakanlığı, TÜİK, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Kalkınma Ajansları gibi kurum ve kuruluşlar tarafından yayınlanmış ilgili tüm yayın, raporlama ve istatistikler bulunmaktadır. Raporun hazırlanması için gereken verilere ulaşmak adına İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası başta olmak üzere, ilçedeki mevcut sanayi siteleri, İnegöl Belediyesi ve ULUTEK gibi kurumlarla görüşmeler yapılmıştır.

İnternet taramasına ek olarak İnegöl’de bulunan işletmelerin kurulması planlanan teknoparkla ilgili görüşlerinin tespitini yapabilmek için bir anket çalışması yürütülmüştür. Anketler İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından e-posta yoluyla 1.812 üyesine ulaştırılmış ve elde edilen veriler analiz edilerek rapora eklenmiştir. Anket formu raporun ekinde sunulmuştur.

Finansal ve ekonomik analizlerin yapılması aşamasında teknoparkların işleyiş biçimleri derinlemesine incelenerek ilçenin mevcut verileri derlenmiş, anket sonuçlarına da başvurulmak suretiyle İnegöl için uygun olabilecek bir model ön görüşünde bulunulmuştur.

3 PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI

“İnegöl’de Teknopark Kurulumu Fizibilitesi” projesi İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından hazırlanmış, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı tarafından 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında finansal olarak desteklenmiştir. Projenin uygulama süresi 3 aydır. Proje başvuru sahibi olan İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu statüsündedir. 1905 yılında Ticaret, Zanaat ve Ziraat Odası olarak kurulan Oda, 1940’lı yıllarda da İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası adını almıştır.

Proje kapsamında İnegöl’de teknopark kurulması için gereken bölgeye ait bilgiler, yerleşim yerinin fiziki koşulları, teknoparkın strateji ve hedefleri, sunulacak hizmetler, organizasyon yapısı, gelir kaynakları, giderleri ve ilk on beş yıl için gelir gider tahminleri proje çıktısı olarak sunulmuştur.

İnegöl’de teknopark kurulumu fizibilitesi çalışması için gereken veriler anket çalışması, literatür taraması ve kurumlarla görüşme vasıtasıyla elde edilmiştir. Anket çalışması ile ilçede bulunan işletmelerin mevcut durumları, teknopark hakkında fikir ve görüşlerine başvurulmuş ve analizler detaylı olarak raporda sunulmuştur.

Proje kapsamında kurulacak teknoparkın hedef kitesini, teknoloji, yenilik, yaratıcılık ve bilgiye dayanan faaliyetler esas olmak üzere Ar-Ge ve yazılım geliştirme ağırlıklı çalışmalar yürüten kişi ve kuruluşlar oluşturmaktadır.

Proje sayesinde ulaşılmak istenen temel hedef, İnegöl’ün Ar-Ge, teknoloji ve inovasyon kapasitesini artırarak Bursa’nın en rekabetçi 4. il pozisyonundan daha üst seviyelere ulaşmasını sağlamaktır. Bursa’nın 2009-2023 yılları arasında Yaratıcı Sermaye Endeksinde 8. sıradan 4. sıraya yükselmesi belirlenen bu hedef için bir başarı göstergesi olacaktır.

İnegöl 2013 yılında 626 firma ile 913.022.081,75 dolar ihracat, 48 firma ile de 327.678.705,66 dolar ithalat yaparak toplam dış ticaret hacmini 1.240.700.787,41 dolara ulaştırmış, 585.343.376,09 dolar dış ticaret fazlası vermiş ve ülkemiz için model ekonomi kenti olmuştur. (İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, 2014). İnegöl’ün sahip olduğu bu başarıyı sürdürebilmesi ve daha yukarılara taşıyabilmesi için bilgi teknolojileri çağına ayak uydurabilmesi, ihtiyaç ve talepler doğrultusunda teknolojik yeniliklere cevap verebilmesi gerekmektedir. İnegöl ilçesinde bulunan işletmelerin rekabetçi piyasada ayakta kalabilmeleri için gereken teknolojik yenilik ve Ar-Ge faaliyetleri, henüz yeterli düzeyde değildir. Proje sayesinde İnegöl’de kurulacak teknopark ilçeyi, üniversite sanayi işbirliğini geliştiren, ilçedeki nitelikli işgücü ve sanayi potansiyellerini ileri teknoloji ile kullanabilen, yüksek katma değere sahip ürünler elde edebilen bir kent konumuna taşıyacak ve kentin, bölgenin ve Türkiye’nin ekonomik ve sosyal açıdan kalkınması için önemli bir adım olacaktır.

4 PROJENİN ARKA PLANI

i Sosyo-ekonomik Durum

TR41 Bölgesi Türkiye’de en önde gelen üretim merkezlerinden biridir. Üretim çeşitliliği de oldukça fazla olan bölge özellikle sanayi ve hizmet sektöründe önemli katkılar sağlamaktadır. 2014 yılında TR 41 Bölgesi’nin nüfusu 3.809.784 kişidir. Nüfus yoğunluğuna göre Düzey 2’de bulunan 26 bölge içerisinde 5. sırada yer almaktadır. Bölgedeki illerden nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu il Bursa’dır. Bursa ilinin nüfusu 2.787.539 olup 1.394.715’ini erkek nüfusu, 1.392.824’ünü kadın nüfusu oluşturmaktadır. Kalkınma Bakanlığı Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi 2011’e göre; Bursa ili 6. Eskişehir ili 7. ve Bilecik ili 27. sırada yer almaktadır. Bursa ilinde, ana metal sanayi, makine ve teçhizat, motorlu kara taşıtları faal sektörler olarak öne çıkmaktadır (BEBKA, 2014-2023).

TR41 Bölgesi 2011 yılında toplam gayri safi katma değerden %6,4 pay alarak 26 bölge içerisinde 4. sırada yer almıştır. TR41 Bölgesi toplam gayri safi katma değer içerisinde tarımın payı %5,6, sanayinin payı %41,1 ve hizmetlerin payı %53,4’dür (Türkiye İstatistik Kurumu, 2004).

TR 41 Bölgesi, Türkiye’de göç alan 14 Düzey 2 bölgesi içinde %4,23 göç hızıyla en yüksek sekizinci, net göç miktarı bakımından da yedinci sırada yer almaktadır. Net göç ve net göç hızı açısından iller arasında yapılan sıralamada Bursa’nın sırasıyla 11. ve 30. sırada yer aldığı belirlenmiştir (BEBKA, 2014-2023)

TR 41 Bölgesi, 2011 yılı sosyoekonomik gelişmişlik sıralamasında 1,2667 endeks değeri ile 4. sırada gelmektedir. İl bazında incelendiğinde ise Bursa’nın 1,3740 endeks değeri ile iller arası sosyoekonomik gelişmişlik sıralamasında 6. sırada geldiği ve birinci kademe gelişmiş iller arasında yer aldığı belirlenmiştir (Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü, 2013)

Okuryazarlık oranı bakımından TR 41 Bölgesi Türkiye genelinin üzerinde seyretmektedir. Bölgede ve Bursa ilinde kadın okuryazarlık oranı erkek okuryazarlık oranının altındadır. 2013-2014 yılı bölgenin ilkokul net okullaşma oranı %99,41 ve ortaokul net okullaşma oranı %96,26’dır. En yüksek kadın ilkokul net okullaşma oranı %99,58 ile Bursa iline aittir. Bununla birlikte bölgede spor alanında da önemli faaliyetler yapılmaktadır. Bursaspor ve Eskişehirspor, bölgenin 2014-2015 sezonu Süper Lig’inde oynayan iki takımındadır. TR41 illeri arasında spor kulübü, lisanslı ve faal sporcu sayılarında dikkat çeken il Bursa’dır. Bölgede 660 spor kulübü bulunmakta ve bunların %69,24’ü Bursa’da yer almaktadır (BEBKA , 2013).

2012 yılı şehirleşme oranı kapsamında Türkiye %77,28 oranına sahipken TR 41 Bölgesi’nin oranı %88,75’tir. Aynı oran bölgedeki iller bazında incelendiğinde Eskişehir %90,01, Bursa %89,35, Bilecik ise %75,91 oranındadır. Ayrıca TR 41 Bölgesi illeri turizm çeşitliliği bakımından da oldukça zengindir. Bünyesinde doğa, inanç, tarih gibi pek çok turizm çeşidine yönelik potansiyel alanları barındırmaktadır. Ziyaretçi sayısı bakımından 81 il içinde Bursa, 10. sırada bulunmaktadır (BEBKA, 2014-2023).

Bursa'nın nüfus yoğunluğu bakımından en büyük ilçesi Osmangazi olup, İnegöl ilçesi 4. sırada yer almaktadır. Bursa ili İnegöl ilçesi nüfusu 242.232 olup, 122.005'ini erkek nüfusu, 120.227'sini kadın nüfusu oluşturmaktadır. İlçede 2013 TÜİK verilerine göre 15 – 64 yaş aralığında bulunan yani aktif çalışma yaşını oluşturan nüfus 159.970'dir. İlçedeki okur- yazar oranı yüksek olup, bir okuldan mezun olma oranları sırasıyla ilkokul, ilköğretim ve lise olarak belirlenmiştir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2013).

İnegöl ilçesinde 2 adet organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Bunlardan biri İnegöl Organize Sanayi Bölgesi diğeri ise İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesidir. İnegöl Organize Sanayi Bölgesi (İOSB) Türkiye'nin ilk ilçe organize sanayi bölgesi unvanını da almıştır. İOSB'de 85 kuruluş faaliyet göstermekte ve yaklaşık 14.000 çalışan bulunmaktadır. İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayisi Bölgesinde Nisan 2014'te 95 firmaya yer tahsis edilmiş olup 11 firma üretime başlamıştır. Toplam istihdamı yaklaşık olarak 1.200 kişidir (İnegöl Sanayi ve Ticaret Odası, 2014).

2008 yılında sektörlerin ülke katma değerleri içindeki payları araştırılmış, tarım sektöründe en yüksek payın 4,4 değeri ile Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova bölgesinde olduğu tespit edilmiştir. Hizmet sektörü bazında incelendiğinde, İstanbul'un 31,4 değeri ile en yüksek paya sahip olduğu saptanmış, Bursa, Eskişehir, Bilecik Bölgesi'nin hizmet sektörü katma değerinin ise 5,4 olduğu belirlenmiştir. Sanayi sektöründeki en yüksek paya yine İstanbul Bölgesi sahipken, 10,3 değeri ile Bursa, Eskişehir, Bilecik Bölgesi'nin İstanbul'u takip ettiği tespit edilmiştir.

Tablo 1 Bölgelerin Toplam Ülke Katma Değeri İçindeki Payları (2008)

Ülke İçindeki Katma Değer Payları (TR=100)	Sektörler		
	BÖLGELER	Tarım	Sanayi
İstanbul	0,7	27,1	31,4
Ankara	2,6	7,8	9,6
Bursa, Eskişehir, Bilecik	4,3	10,3	5,4
İzmir	3,7	6,4	7
Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	4,4	8,7	5,3

Kaynak: TÜİK Bölgesel Hesaplar 2008

İnegöl'ün 2013 yılında 626 firma ile ihracat, 48 firma ile ithalat olmak üzere toplamda dış ticaret hacmi 1.240.700.787,41 dolardır. 2013 yılında sektörlere göre ihracat miktarları şu şekildedir;

Tablo 2 İnegöl İlçesindeki İhracat Miktarları

Sektör	Tutar USD
Tekstil	\$412.044.214,68
Mobilya	\$312.874.735,95
Orman Ürünleri	\$52.419.419,86
Gıda	\$52.182.128,42
Otomotiv Yan Sanayi	\$36.207.888,25\$
Diğer Sektörler	\$31.836.594,99
Kimya	\$13.380.122,43
Makine & Metal	\$2.076.977,16
Toplam	\$913.022.081,75

Kaynak: İnegöl Ekonomi Raporu, 2014.

İnegöl tarım sektöründe de bölgede önemli bir yere sahiptir. Yılda 17.000 ton kiraz ve şeftali üretimi ile Bursa'da 1.sırada gelmektedir. İlçede 40.000 kıvırcık melezi, 4.000 yerli koyun ırkı ve merinos koyun ırkından oluşan toplam 45.700 küçükbaş ve 18.500 büyükbaş, 15.000 kültür ırkı (siyah alaca-montofon-simental şarole), 3.500 yerli sığır ırkı, 220.000 tavuk (yumurtacı), 265.000 tavuk (broiller), 6.400 arı kovanı bulunmaktadır. Günlük süt üretimi yaklaşık 50 tondur. Ayrıca bölgede ipekböcekçiliği, tescilli çerezlik ayçiçeği, çilek ve üzüm üretimi de önemli gelir kaynakları arasında bulunmaktadır. İlçede sanayi faaliyetleri birçok sektör üzerinden yapılmaktadır. Ancak ilçe mobilyası ile markalaşmıştır. İnegöl ve çevresinde bulunan zengin orman varlığı sayesinde ağaç ve kereste işletmeciliği eskiden beri yaygın olarak yapılmaktadır. 1940'lı yıllarda mobilya üretimine başlanmış, 2000 yılından sonra ise sektör ihracat faaliyetlerini arttırmıştır. 2011 yılı İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası verilerine göre, 443 firma 676 milyon dolarlık ihracat, 72 firma da 347 milyon TL'lik ithalat yapmıştır. Ticaret, mobilyacılık, sanayi ve tarımın dışında Oylat Kaplıcaları ve İnegöl tipi köfte yapan lokantalar ilçede önemli gelir kaynaklarını oluşturmaktadır (İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, 2014).

ii Sektörel ve/veya Bölgesel Politikalar ve Programlar

Türkiye'deki Ar-Ge harcamalarının durumunun daha iyi analiz edilebilmesi için öncelikle diğer ülkelere özellikle de OECD ülkelerindeki Ar-Ge harcamalarına bakılması gerekmektedir. 2013 yılı itibarıyla GSMH içerisinde en yüksek Ar-Ge harcaması yapan ülke Kore olarak belirlenmiştir. OECD ülkeleri arasında Kolombiya ve Endonezya, GSMH içerisinde en düşük Ar-Ge harcamalarına sahip ülkelerdir. Kore ve Endonezya arasında büyük ölçüde oran farkı bulunmaktadır. Türkiye Ar-Ge harcamalarında OECD ülkelerinin çok gerisinde yer almaktadır. Bunun başlıca nedeni ise, Türkiye ekonomisindeki firmaların, Ar-Ge çalışmalarına yeterince fon ayıramamasıdır (OECD, 2014).

Türkiye'de ise 2010 – 2012 tarihleri arasında Ar-Ge harcamaları 33,4 milyon TL olarak gerçekleşmiş, bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ayrılan toplam Ar-Ge harcamasının %18'ini oluşturduğu belirlenmiştir (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2014).

Türkiye'de üniversite ve kamu kurum ve kuruluşlarına Kalkınma Bakanlığı tarafından çalışmaların yürütülebilmesi adına destekler verilmektedir. Ar-Ge çalışmaları yapan merkezler, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK, Gıda, Tarım ve Hayvancılık

Bakanlığının vermiş olduğu Ar-Ge ve girişimcilik desteklerinden yararlanmaktadırlar. Ancak üniversite ve özel sektör arasındaki iletişimsizlik ve işbirliği eksikliği nedeniyle istenilen düzeye ulaşılamamıştır.

10. Kalkınma Planına göre “Üretim ve ihracatımızın yüksek katma değerli ve teknoloji yoğun bir yapıya kavuşması için yapısal bir dönüşüm ihtiyacı bulunmaktadır. Bu dönüşüm, sanayi sektörünün, küresel değer zincirindeki konumu açısından da önem taşımaktadır. Bu çerçevede, bilim ve teknolojiyi ekonomik ve sosyal faydaya dönüştürmeye yönelik gerekli araç ve kurumlar sistematüğinde önemli gelişmeler kaydedilmiş ve Ar-Ge’ye ayrılan mali ve beşeri kaynaklar artırılmıştır. Ancak, patent ve ticarileştirme hususlarında ilerleme ihtiyacı sürmektedir.

Yine 10. Kalkınma Planında, çevre faktörünü dikkate alan Ar- Ge ve yenilik faaliyetlerinin özel sektöre yönelik arttırılacağı ve böylece elde edilecek çıktılarının ticarileştirme ve markalaşma süreçlerinin hızlandırılmasıyla katma değer artışı sağlanacağına değinilmiştir. Ayrıca 9. Kalkınma Planı döneminde de Ar – Ge’ye ayrılan miktar arttırılmış ve böylece üniversite, kamu kurumları ve özel sektörde araştırmalarda artış gözlenmiştir.

Türkiye’de üniversite- sanayi işbirliğinin gerekliliğini ve önemini vurgulamak adına 10. Kalkınma Planında, “Teknoloji geliştirme bölgelerinin yapısı ve işleyişi; üniversite sanayi işbirliğini, işletmeler arası ortak Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini ve yenilikçi girişimciliği en üst düzeye çıkarmak üzere etkinleştirilecektir” ifadesi yer almaktadır.

Türkiye Sanayi Stratejisi 2015- 2018 Eylem Planında 6. Politikasında “ Ülkemizin uluslararası ticaret ve yatırım kapasitesini arttırmaya yönelik çalışmalar yürütülecektir” ifadesi yer almaktadır. Bu politika altında sürdürülebilir ihracat artışının sağlanmasına yönelik, yenilikçi fikirler ve Ar-Ge’ye dayalı katma değeri yüksek, markalı ürün ve hizmetlerin üretim ve pazarlama süreçlerinin desteklenmesinden söz edilmektedir. 8. Politikasında ise bölgesel gelişmeye katkı sağlamak üzere sanayi politikalarının geliştirilmesi gerektiğini ve ülke genelinde yenilik kapasitesinin arttırılması adına sanayi yatırım alanlarının oluşturulması gerektiğine değinilmiştir (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2015).

Ar- Ge çalışmalarının desteklenmesindeki ve dayandırılmasında yön çizen TÜBİTAK Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı’nın çıkarmış olduğu Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011- 2013 belgesi, BTY insan kaynaklarının geliştirilmesi, araştırma sonuçlarının ticari ürün ve hizmete teşviki, çok ortaklı ve çok disiplinli Ar-Ge işbirliği kültürünün yaygınlaştırılması, ulusal yenilik sistemi içerisindeki KOBİ’lerin rolünün güçlendirilmesi, araştırma altyapılarının Türkiye Araştırma Alanı’nın bilgi üretme gücüne katkısının artırılması, ülkemiz çıkarları doğrultusunda uluslararası BTY işbirliklerinin etkileştirilmesi ayrıca Ar- Ge ve yenilik kapasitesinin güçlü olduğu alanlarda yaratıcılığın destekleneceğini ve hayata geçirileceğini hedeflemektedir (TÜBİTAK, 2011).

Şekil 1 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016'nın Stratejik Çerçevesi

Proje, Türkiye’de bulunan 10. Kalkınma Planına ve konu ile ilgili Eylem Planlarına uygunluk göstermektedir. Bu nedenle projenin gerçekleştirilmesi ile çalışmalarda ilerleme kaydedileceği ön görülmektedir.

iii Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat (teşvik ve YİD mevzuatı gibi)

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda teknoloji geliştirme bölgelerinin kurulmasına, işleyişine ve destek olanaklarına dair bilgiler yer almaktadır.

Kanunun 4. Maddesinde bölgenin kurulumu için açıklamalar yapılmaktadır. Maddede başvurunun kurucu heyet tarafından yapıldığına yer verilmektedir. Başvurunun değerlendirilmesi için Bakanlık Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü’nün Başkanlığında, Maliye Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Bakanlık tarafından belirlenen bir teknoloji özel kuruluşundan, birer temsilci katılımı ile Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Bölge kurulması için öngörülen alanda üniversite, ileri teknoloji enstitüsü veya kamu Ar- Ge merkez veya enstitünün bulunması ve yeterli finansal şartın bulunması gerekmektedir.

Kanunun 5. Maddesinde yönetici şirketle ilgili bilgi verilmekte olup, şirket kurucuları arasında bölgenin içinde veya kurulması planlanan ilde yer alan en az bir üniversite veya ileri teknoloji enstitüsü ya da kamu Ar-Ge merkez veya enstitüsü bulunması gerektiği bildirilmiştir. Yönetici şirkette; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı Oda ve borsalar, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna bağlı odalar, birlikler ve federasyonlar,

yerel yönetimler, bankalar, finansman kurumları, yerli ve yabancı özel hukuk tüzel kişileri, Ar-Ge ve teknoloji geliştirme ile ilgili vakıf, kooperatif ve dernekler, ilgili kamu kuruluşları ve ihracatçı birlikleri kurucu veya sonradan ortak olabilirler (4691 Sayılı Kanun, 2001).

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu İle Sağlanan Destek ve Muafiyetler:

4691 Sayılı Kanun ve 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nda Değişiklik Yapan 6170 Sayılı Kanun gereğince bölgelerde sağlanan destek ve muafiyetler 3 temel başlık altında gösterilmiştir.

1) Yönetici Şirketlere

- Bölgelerin kurulması için gerekli idare binası, kuluçka merkezi ve alt yapı inşası ile ilgili giderlerin yönetici şirket tarafından karşılanamayan kısmı, yardım amacıyla Bakanlık bütçesine konulan ödenekle sınırlı olmak üzere karşılanabilir.
- AR-GE ve yenilik faaliyetlerini desteklemeye yönelik yönetici şirketçe yürütülen veya yürütülecek kuluçka programları, teknoloji transfer ofisi hizmetleri ve teknoloji işbirliği programları ile ilgili giderlerin, yönetici şirketçe karşılanamayan kısmı, yardım amacıyla Bakanlık bütçesine konulan ödenekle sınırlı olmak üzere karşılanabilir.
- Yönetici şirket, bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak düzenlenen kâğıtlardan ve yapılan işlemlerden dolayı damga vergisi ve harçtan muaftır. Atık su arıtma tesisi işleten Bölgelerden, belediyelerce atık su bedeli alınmaz.
- Yönetici şirketin bu kanunun uygulanması kapsamında elde ettiği kazançlar 31.12.2023 tarihine kadar vergiden muaf tutulmaktadır.
- Bu Kanun kapsamına giren Bölgelerdeki faaliyetlerde; 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.
- Hazineye ait taşınmazlar için, Maliye Bakanlığı tarafından yönetici şirket lehine ilk beş yılı bedelsiz olarak, devam eden yıllar için yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin binde ikisi karşılığında irtifak hakkı tesis edilmesi veya kullanma izni verilmektedir.
- İrtifak hakkı veya kullanma izni verilenlerden hasılat payı alınmamaktadır.

2) Girişimcilere

- Bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu Bölgedeki yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 31.12.2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden muaf tutulmaktadır.

- Bu süre içerisinde münhasıran bu bölgelerde ürettikleri ve sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel, internet, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı şeklindeki teslim ve hizmetleri de katma değer vergisinden muaf tutulmaktadır.
- Bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2023 tarihine kadar her türlü vergiden muaf tutulmaktadır.
- Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde bulunan personelin sigorta primi işveren hissesinin %50'si 5746 sayılı Kanun kapsamında desteklenmektedir.
- Ar-Ge projesi kapsamında çalışan Ar-Ge personelinin, bölgede yürüttüğü görevle ilgili olarak yönetici şirketin onayı ile Bölge dışında geçirmesi gereken süreye ait ücretlerinin bir kısmının da gelir vergisi kapsamı dışında tutulmaktadır
- Teknolojik ürünün yönetici şirketin uygun bulması ve Bakanlığın izin vermesi ile Bölgede yatırım yapılmaktadır,

Yönetici Şirket ve Girişimcilere; Bölgede çalışan Ar-Ge personelinin bu görevleri ile ilgili ücretlerine sağlanan vergi muafiyeti desteğinin Ar-Ge personelinin yüzde onunu geçmeyecek şekilde Ar-Ge Destek personeline de sağlanmaktadır,

3) Öğretim Üyelerine

- Bölgelerde görevlendirilen öğretim üyelerinin Bölgede elde edecekleri gelirler üniversite döner sermaye kapsamı dışında tutulmaktadır.
- Öğretim elemanları Üniversite Yönetim Kurulu izni ile yaptıkları araştırmalarının sonuçlarını ticarileştirmek amacı ile bu Bölgelerde şirket kurabilmekte, kurulu bir şirkete ortak olabilmekte ve/veya bu şirketlerin yönetiminde görev alabilmektedir.
- Bölgede yer alan faaliyetlerde idari personel olarak hizmetine ihtiyaç duyulan kamu kurum ve kuruluşları ile üniversite personelinin, yönetici şirkette görevlendirilmeleri sağlanmaktadır.

iv Proje Fikrinin Kaynağı ve Uygunluğu

1. Projenin Sektörel ve/veya Bölgesel Kalkınma Amaçlarına (politika, plan ve programlar) Uygunluğu

2014- 2023 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı'nın 2. önceliğinde "*Ar- Ge ve yenilikçilik kapasitesinin güçlendirilmesi ve verimliliğin arttırılması*" için gerekli tedbirlerin açıklaması yapılmıştır. Bu açıklamalar doğrultusunda Bölge planında, **başta KOBİ'ler olmak üzere işletmelerin kurumsallaşma alanında yetenek ve kapasitesinin arttırılması ve bu alanda akreditasyonlarının sağlanması, bölgedeki sektörlerin ortak kullanımına yönelik Ar-Ge ve test merkezleri, teknoloji transfer ofisleri, tasarım ofisleri ve teknoloji geliştirme**

merkezlerinin kurulması ve geliştirilmesi, işletmelerde üretim ve işgücüne yönelik teknoloji yöntemlerinin yaygınlaştırılmasının gerekliliği konusunda tedbirler yer almaktadır. Ayrıca planda bölgedeki sektörlerin ihtiyaçlarını karşılamalarına yönelik bilişim sektörü altyapısının güçlendirilmesi, yazılım ve tasarım kapasitesinin geliştirilmesine yönelik ve teknoloji geliştirme bölgelerinde sanayi işletmelerinin ve genç girişimcilerin kullanımının artırılması gerekliliğine yönelik tedbir de yer almaktadır (BEBKA, 2014). İnegöl ilçesinde kurulması planlanan teknopark ve buna yönelik yapılan fizibilite çalışması bölgenin kalkınma amaçlarına birebir uyum sağlamaktadır.

2014- 2023 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı'nın 1. Önceliği "Sektörel kümelenme oluşumlarının ve işbirliği ağlarının geliştirilmesidir". Bu öncelik çerçevesinde sanayi faaliyetlerinin yaygın olarak gerçekleştirildiği bölgede kümelenme oluşumunun ve işbirliklerinin artırılması sonucunda bölgenin rekabet gücünün arttırılabileceği de hedeflenmektedir. Bursa ilinde kümelenme potansiyeli olan sektörler ise; otomotiv, tekstil, mobilya, makine- metal ve işlenmiş meyve ve sebze sektörleridir. İnegöl ilçesinde de tekstil, mobilya, gıda, ana metal sanayi sektörlerinde hizmet sunulmaktadır.

Öncelik 1 için bölge planında oluşturulan Tedbir 1 ve Tedbir 6 projenin desteklediği maddelerdir. Tedbir 1'de "Mobilya, tekstil, otomotiv, makine-metal, gıda ve mermer sektörlerinde kümelenme girişimlerinin kurumsal altyapısının oluşturulması ve bu girişimlerin geliştirilmesi" gerekliliğinden, Tedbir 6'da ise "Sanayi sektörünü yönlendiren kurumlar, işletmeler ile üniversiteler arasında sektörel ihtiyaçlara yönelik çalışmaları yürütecek daimi sektörel uzmanlık birimlerinin kurulması" gerekliliğine değinilmiştir. Proje ile yapılmak istenen de kısmen de olsa sektörlerin kümelenme girişimlerinin kurumsal alt yapısını oluşturmak ve kurumlar, üniversiteler ve işletmeler arasında sektörel ihtiyaçlara yönelik çalışmaları yönetecek birimler oluşturulmasını sağlamaktır.

2. Projenin Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projelerle İlişkisi

"İnegöl'de Teknopark Kurulumu Fizibilitesi" projesi İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansına 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında sunulmuştur. Ajans tarafından onaylanan projenin, 26.12.2014 tarihinde 3 aylık uygulama süresi başlatılmıştır.

Projenin amacı; İnegöl'ün teknoloji, Ar- Ge ve yenilikçilik kapasitesini geliştirmeye yönelik teknopark fizibilitesinin hazırlanmasıyla Bursa'nın rekabet kapasitesinin artmasına katkı sağlamaktır.

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından hazırlanan proje bu fizibilite raporunun hazırlanmasının imkân tanımak suretiyle ilçede teknopark kurulumuna yönelik olarak başlatılmış ilk somut girişim olma özelliğini taşımaktadır.

Projenin geçmiş, yürüyen ya da planlanan başka bir proje ile ilişkisi bulunmamakla beraber fizibilite raporunun ilçede teknopark kurulumuna yönelik girişimlerin başlatılmasına zemin hazırlaması ve ivme kazandırması beklenmektedir.

3. Projenin İdarenin Stratejik Planı ve Performans Programına Uygunluğu

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın 2014- 2017 Stratejik Planında yer alan “**Mevcut kurumsal hizmetlerin kalitesinin artırılması**” stratejisi yürütmekte olduğu teknopark fizibilitesinin hazırlanması projesine dayanak oluşturmaktadır. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası bu proje ile ilçede bir teknoparkın kurulmasına yönelik ilk somut bir adımı atmıştır. Oda teknopark kurulmasına öncülük ederek üyesi olan ilçe işletmelerinin gelişimine önemli bir fayda sağlamayı hedeflemektedir. Bu şekilde Odanın üyelerine sunduğu kurumsal hizmetlerin kalitesinde artış meydana gelecektir.

Teknoparkın oluşturulmasının sonucunda, İnegöl ilçesinde bulunan kurum kuruluş ve işletmelerin verdikleri hizmetlerin kümelenme sonucunda daha kaliteli ve verimli olması, il ve ilçenin rekabet gücünün artması ortaya çıkması beklenen faydalar arasındadır. Üniversite ve sektör arasındaki işbirliğinin artırılması sonucunda üretim çıktılarında artış söz konusu olacak, verilen teşvikler neticesinde de ilçede bulunan çeşitli sektörlerde hizmet veren işletmelerin kapasite gelişecektir. Tüm bu çıktılar aynı zamanda Odanın misyon ve vizyonuna uygun gelişmelerdir.

4. Proje Fikrinin Ortaya Çıkışı

Teknoparklar genel olarak, teknoloji bağlantılı sanayi sektörlerinin buldukları yerlerde, etkin çalışma koşulları ile verimliliğin artırılması ve uluslararası rekabet gücünün yükseltilmesi amacıyla kurulmaktadır.

Teknoparklar girişimcilerin aynı koşullar altında faaliyet göstermelerini sağlayarak, başarılı bir iş yürütmek ve gerekli desteğin sağlanması için faaliyet gösterirler. Teknoparklar üniversite yakınlarında veya kampüs içerisinde yer almaktadırlar. Bunun nedeni ise gerekli teknik ve idari personele yakın olmasının verdiği avantajlardır. Bu şekilde üniversitelerin laboratuvar, bilgisayar ve kütüphane gibi tüm olanaklarından yararlanılmış olacaktır.

Teknoparklar yeni ürün ve teknolojinin pazarlanmasında her türlü sorunun çözümlenmesine rehberlik eder. Üniversite – sanayi iş birliğinin de merkezini oluştururlar. Teknoparkların üniversiteler için; iş birlikleri sayesinde kamu fonlarından yararlanılması, özel fon akışlarının çoğaltılması, öğrenci ve fakültelerine tecrübe kazandırması, sorunlara pratik çözümler geliştirme fırsatlarına ulaşılması, bölgesel gelişmeye katkı ve mezunların iş bulmasının kolaylaştırılması gibi faydaları bulunmaktadır.

Sanayi için ise; üniversitenin araştırma altyapısına erişilebilirliğin sağlanması, üniversitenin laboratuvar imkânlarından faydalanılabilmesi, şirketin prestijinin yükseltilmesine, teknolojilerin gelişmesine ve yenilenmesine destek sağlamak gibi avantajları söz konusudur.

Devlet tarafından desteklenmesinin nedeni ise, ulusal gelişmişlik düzeyinin artırılmasının, herkes açısından yararlı olacağı kanısındır.

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın bu projesi sayesinde ilçede kurulması planlanan teknoparkın fizibilite raporu hazırlanmıştır. İlçeye kurulacak bir teknopark ile sanayi, mobilya, alet ekipman ve bir çok sektörde yüksek oranda faaliyet gösteren İnegöl ilçesinde ki firmaların, Ar- Ge çalışmalarının artırılması ve daha yüksek katma değerli ürünler üretmeleri

sağlanacaktır. Bunun sonucunda bölgesel kalkınmaya da katkı sağlanması beklenmektedir. Bunlar projenin fikrinin ortaya çıkışını sağlayan temel etmenlerdir.

5. Projeyle İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt, Araştırma ve Diğer Çalışmalar

Türkiye’de ilk teknopark 2000 yılında ODTÜ’de kurulmuştur. 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu 2001 yılında çıkarılmış olup teknoloji kurulumuna yönelik tüm mevzuata kanunda yer verilmiştir. 2015 yılı itibariyle Türkiye’de 40 ilde 58 teknopark bulunmaktadır.

İnegöl’ün bağlı olduğu Bursa ilinde de 2006 yılında kurulmuş olan Uludağ Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi bulunmaktadır. Bölgede 100 adet ofis olup faaliyet gören firma sayısı 92 ve doluluk oranı %92’dir. 4691 sayılı kanun çerçevesinde faaliyetlerine devam etmektedir. Bursa ilindeki sanayi - üniversite işbirliğinin en iyi örneklerindendir. ULUTEK Teknoloji Geliştirme Merkezine talebin fazla olması ve sektörel gelişimlerin hızla devam etmesi göz önünde bulundurulduğunda il/ilçede Ar- Ge çalışmalarının önemine dair bilincin oluştuğu görülmektedir.

Bu fizibilite raporu İnegöl ilçesinde kurulması planlanan teknoparka yönelik ilk somut girişimdir ve konuyla ilgili geçmişte yapılmış herhangi bir etüt veya araştırma bulunmamaktadır. Bu fizibilite ilçede kurulması planlanan teknoparka yönelik gelecekte daha somut adımların atılmasını teşvik edecektir.

5 PROJENİN GEREKÇESİ

i Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Talep Analizi

- Talebi belirleyen temel nedenler ve göstergeler

TR41 Bölgesi'ndeki sanayi sektöründe genellikle mikro ve küçük ölçekli sanayi işletmeleri yoğunlaşmaktadır. Bursa ili bazında incelendiğinde; %50 mikro ölçekli, %10 orta, %38 küçük ve %2 büyük ölçekli işletmelerin bulunduğu görülmektedir. Bursa'da bulunan 19 Ar-Ge merkezi, otomotiv ve yan sanayi, tekstil, makine ve dayanıklı tüketim malları sektörleri üzerinde yoğunlaşmaktadır (BEBKA, 2014-2023).

Toplam işletme sayısı bakımından Bursa %8 oranı ile Türkiye'de ikinci sırada yer almaktadır. Sektör olarak tekstil ve makine ön plandadır. Sanayi sicil kayıtlarına göre bünyesinde kalite kontrol birimi bulunduran firma sayısı 866 ve bu birimlerde çalışan kalite kontrol personeli sayısı 4.340'tır. Ar-Ge birimi bulunan firma sayısı 319 ve çalışan sayısı 1.449'dur. Toplam personel bazında incelendiğindeyse %2,2'lik kesimin kalite kontrol ve %0,7'lik kesimin Ar-Ge birimlerinde istihdam edildiği görülmektedir. Ayrıca sanayideki istihdamın %81'i işçi, %4'ü mühendistir (Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2013).

TOBB 2012 iller bazında yapılan ve "Yeni Girişimci Çıkarmada Lider" sıralamasında Bursa 28. sırada yer almaktadır. Bunun yanı sıra mesleki ve teknik eğitimde Türkiye ortalamasının üzerinde bir yere sahip olan Bursa aynı zamanda ciddi bir kümelenme girişimi ve potansiyeline de sahiptir. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2013 yılında yayınlamış olduğu 81 İl Sanayi Durum Raporu kapsamında Bursa ili için potansiyeli değerlendirmeye yönelik yatırımlar arasında;

- ✓ Gemi İnşa Sanayi
- ✓ Bilişim ve Yazılım Sektörü
- ✓ Termal Turizm sektörü yer almaktadır (Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2013).

Sanayi sektöründe öne çıkan şehirler arasında yer alan Bursa'da tamamlanmış 13 adet sanayi sitesi bulunmakta ve 3.041 işyeri faaliyet göstermektedir. Faaliyet gösteren sanayi sitelerinden 5'i tam kapasite çalışmaktadır. Teknopark fizibilitesi çalışmaları yürütülen İnegöl ilçesindeki sanayi sitesi de tam kapasite çalışan sanayi siteleri arasında yer almaktadır. Genel bir inceleme yapıldığında ise, Bursa sanayi sitelerinin %82 doluluk oranı ile çalıştıkları belirlenmiştir.

Tablo 3 Bursa’da Tamamlanan Sanayi Sitelerine Ait Veriler

Sanayi Sitesinin Adı	İşyeri Sayısı	Dolu İşyeri Sayısı	Boş İşyeri Sayısı	Doluluk Oranı
Orhangazi (II.Bölüm)	200	140	60	70
Gemlik	163	163	0	100
İnegöl	537	537	0	100
İznik	44	43	1	98
Karacabey(Sanatkarlar)	120	30	90	25
Karacabey(III. Bölüm)	130	107	23	82
Karacabey (I. Bölüm)	222	102	120	46
Karacabey(II.Bölüm)	130	79	51	61
M.Kemalpaşa(I. Bölüm)	316	316	0	100
M. Kemalpaşa (II. Bölüm)	71	70	1	99
Merkez	731	731	0	100
Orhangazi (I. Bölüm)	60	60	0	100
Yenişehir	317	123	194	39
Toplam	3.041	2.501	540	82

Kaynak: 81 İl Sanayi Durum Raporu

Bursa ili Türkiye’deki en rekabetçi 5 il arasında 4. sıradadır. Rekabet gücünü belirleyen alt endeksler arasında olan erişilebilirlik alt endeksi incelendiğinde ilin 8. sırada geldiği görülmektedir. Büyük yatırımlara ve coğrafi özelliklere dayalı değişimleri temel alan bu endeks fiziki ulaşılabilirlik ve uzaktan erişim açısından değerlendirilmektedir (URAK, 2009-2010).

Tablo 4 İller Arası Rekabetçilik Endeksi

İller Arası Rekabetçilik Endeksi			
	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Bursa	35,21	35,45	35,10
Sıralama	4	4	4

Kaynak: URAK 2009-2010

Tablo 5 Bursa Erişilebilirlik Alt Endeksi

Erişilebilirlik Alt Endeksi			
	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Bursa	62,95	63,36	62,99
Sıralama	8	8	8

Kaynak: URAK 2009-2010

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler, ucuz işgücüne dayalı bir rekabet politikasını geride bırakmaya başlamışlardır. Türkiye’de bu politikayı geride bırakan ülkeler arasında yer almaktadır. Bursa ilinde inovasyon ve Ar-Geye yönelen işletmeler bölge ve ülke ekonomisi

için önem arz etmektedir. İlde markalaşma becerisi ve yenilikçilik alt endeksi değeri incelendiğinde 2009-2010 yılında 3. Sırada yer aldığı görülmektedir. (URAK, 2009-2010)

2013 yılı itibariyle TR41 bölgesi Türkiye patent başvuruları %8,55, marka başvurusu %5,10, endüstriyel tasarım başvuruları %9,03, faydalı model başvurularının %9,12'lik kısmına sahiptir. Bölge içindeyse yine Bursa önceliğe sahiptir. 2013 yılı marka başvurusu bakımından 81 il içinde Bursa 4. sıradadır (BEBKA , 2013).

Tablo 6 Bursa'nın Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi

Markalaşma Becerisi Ve Yenilikçilik Alt Endeksi			
	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Bursa	20.1585	20.1332	19.25508
Sıralama	3	3	3

Kaynak: URAK 2009-2010

Yetişmiş insan kaynağı potansiyeli bakımından büyük bir avantaja sahip olan Bursa sermaye ve yaşam kalitesi alt endeksi ile Türkiye içinde 2009-2010 yılı itibariyle 12. sırada gelmektedir. Mesleki ve teknik eğitim veren okulların sayısı ile 3. sırada yer almakta ve bir yüksekokul programından mezun olan kişi sayısı bakımından da 9. sırada bulunmaktadır (URAK, 2009-2010).

Tablo 7 Bursa'nın Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi

Ticaret Becerisi Ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi			
	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Bursa	26	28	28,39
Sıralama	5	5	5

Kaynak: URAK 2009-2010

Türkiye'de toplam 159 Ar-Ge merkezinin 30'u bu bölgededir. Bu oran ile Türkiye'nin %19'luk kesiminde yer almaktadır. 2013 yılı itibariyle Türkiye Ar-Ge harcamalarının %6,7'si TR41 bölgesinden gelmiştir. Bursa 23 Ar-Ge merkezi ile bölgede ilk sırada gelmektedir (BEBKA , 2013).

Tablo 8 Bursa'daki Faal Ar-Ge Merkezleri

Sektör	TR41	Bursa
Otomotiv Yan sanayi	17	17
Makine ve Teçhizat İmalatı	4	2
Otomotiv Yan sanayi	2	2
Havacılık	2	-
Elektrik Elektronik	1	1
Tekstil	1	1
Dayanıklı Tüketim Malları	1	-
Cam ve Seramik	1	-
İklimlendirme	1	-
Toplam	30	23

Kaynak: TR41 Anahtar Rakamlar 2013

81 İl Sanayi Durum Raporu 2013 verilerine göre; Bursa’da Ar-Ge birimi bulunan firma sayısı 319 ve bu birimlerde çalışan sayısı 1.449’dur. Toplam personel bakımından Ar-Ge birimlerinde %0,7 oranında personel istihdam edildiği görülmektedir (Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2013).

Bursa ihracatında; otomotiv, tekstil, makine imalatı ve gıda sektörleri ilk sıralarda yer almaktadır. Bursa’nın stratejik konumu itibariyle otomotiv kümelenmesi içinde yer alması, ili, büyük firmaların yatırım yapmak istedikleri bölge haline gelmiştir. Bölgenin büyük firmalarca yeni üretim üssü haline gelmesi ve ildeki mühendislik işgücü potansiyeli Bursa’ya önemli bir artı değer katmaktadır. Bu sektördeki rekabetçiliği artırmak için de girişimcilere ve Ar-Ge faaliyetlerine teşvikler yapılarak, yatırımcıların bölgeye çekilmeleri sağlanmalıdır.

Tablo 9 Bursa Sektörel İhracat Verileri

Sektörler	2011	2012
Otomotiv Endüstrisi	7.545.783.000	7.113.668.000
Tekstil Hammaddeleri	1.045.429.000	1.054.607.000
Hazır Giyim Konfeksiyon	711.258.000	620.920.000
Makine ve Aksamları	613.490.000	584.176.000
Meyve Sebze Mamulleri	134.068.000	108.052.000
Yaş meyve ve sebze	35.281.000	39.304.000
Diğer sektörler	2.438.156.000	2.395.824.000

Kaynak: 81 İl Sanayi Durum Raporu

Bursa ilinde ve İnegöl ilçesinde sanayi sektörü genel olarak düşük ve orta teknoloji grubuna dâhil işletmeler üzerine yoğunlaşmıştır. Düşük teknoloji kullanımı da verimsizlik, düşük rekabet, yüksek elektrik tüketimi gibi unsurları beraberinde getirmektedir.

İldeki potansiyelin yanı sıra işletmelerde çalışan nitelikli işgücünün az olması, hammaddede dışa bağımlılık, yüksek vergi oranları, organize ve serbest sanayi bölgelerinde bulunan işletmelerin yeterli altyapıya sahip olmaması ve potansiyel nitelikli işgücünü kullanmamaları hem İnegöl hem de Bursa adına birer dezavantajdır. Ancak ilde teknopark kurulması için gereken üniversite-sanayi işbirliğini destekleyecek fakülte, enstitü, yüksekokul ile çok sayıda işletmenin olması ve sahip olduğu coğrafi konum itibariyle İstanbul, Bursa, Ankara, Kocaeli Yalova gibi büyük sanayi kentlerine olan yakınlığı kent için birer avantaj teşkil etmektedir. Bu avantajların kullanılmasını ve dezavantajların avantaja dönüşmesini sağlayacak yapılar ise teknoparklardır. Kurulacak teknopark sayesinde, ilde işletmeler arası rekabetçilik ve verimlilik artacak, markalaşma sağlanabilecek ve bölgenin sosyo-ekonomik gelişimine katkı sağlanacaktır.

- **Talebin geçmişteki büyüme eğilimi**

Bursa’da yeterli Ar-Ge ve sanayi potansiyelinin oluşması sonucunda 2003 yılında bir teknopark kurulması için çalışma kurulu oluşturulmuş, 2006 yılında 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ULUTEK Teknoloji Geliştirme Bölgesi kurulmuştur. ULUTEK, Uludağ Üniversitesi Görükle Kampüsü içinde 471.230,62 m² alanda faaliyet göstermektedir. İlk binasında 100 yerli ve yabancı personeli ile toplam 13 Ar-Ge

firması yer almıştır. Ardından 1.374 m² olan ULUTEK, artan talep nedeniyle 2007 tarihinde yeni bir bina için inşaat çalışmalarına başlamıştır. 2008 yılında 16.350 m² kapalı alanı olan yeni bir binanın açılışı yapılmıştır.

ULUTEK kurulduğundan bu yana, yatırımlarını, sermayesi ile karşılamıştır. Türkiye’de faaliyette bulunan teknoparklar arasında ilk 10 arasında yer almaktadır. Ayrıca ildeki firmaların ULUTEK’i tercih etme sebepleri arasında; Bursa’nın diğer gelişmiş illere olan yakınlığı, yasanın sağladığı vergi avantajları, ULUTEK’in Uludağ Üniversitesi kampüsü içinde yer alması ve işletmeler için yeterli altyapıya sahip olması yer almaktadır.

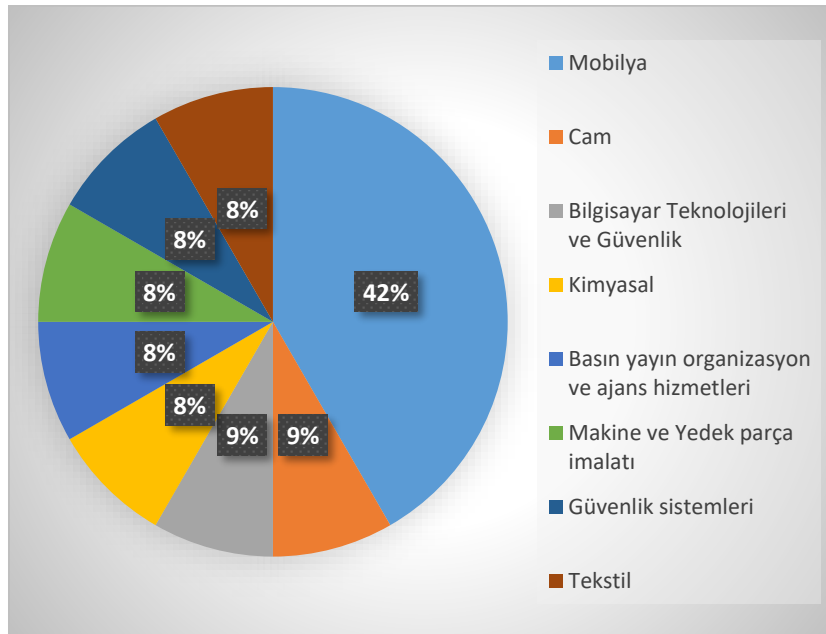
Ancak mevcut durumda ULUTEK, %92 doluluk oranı ile faaliyetlerini sürdürmektedir. (Ulutek Teknoloji Geliştirme Merkezi). Dolayısıyla ildeki diğer işletmeler için yeterli alanın bulunmaması, İnegöl’de teknopark kurulması girişimini de beraberinde getirmiştir

- **Mevcut talep düzeyi hakkında bilgiler**

İnegöl’de işletmelerin mevcut durumuna ait bilgilerin ve kurulacak teknopark hakkındaki görüşlerinin alınabilmesi için İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından bir anket çalışması yürütülmüştür. Hazırlanan anket formu Odanın üyesi olan 1.812 işletmeye e-posta vasıtası ile gönderilmiştir. Mobilya, cam, bilgisayar teknolojileri, güvenlik sistemleri, makine ve yedek parça imalatı, tekstil ve basın-yayın ve organizasyon sektörlerinde faaliyet gösteren 12 işletmeden geri dönüş alınmıştır. Anketlerin analiz sonuçları aşağıda verilmiştir.

Araştırma kapsamında yapılan anket analizlerine göre, katılımcı firmaların %42’sinin mobilya sektöründe faaliyet gösterdikleri belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, kimyasal, güvenlik sistemleri, cam, tekstil gibi sektörlerde faaliyet gösteren firmalar da anket çalışmasına katılanlar arasında yer almaktadır.

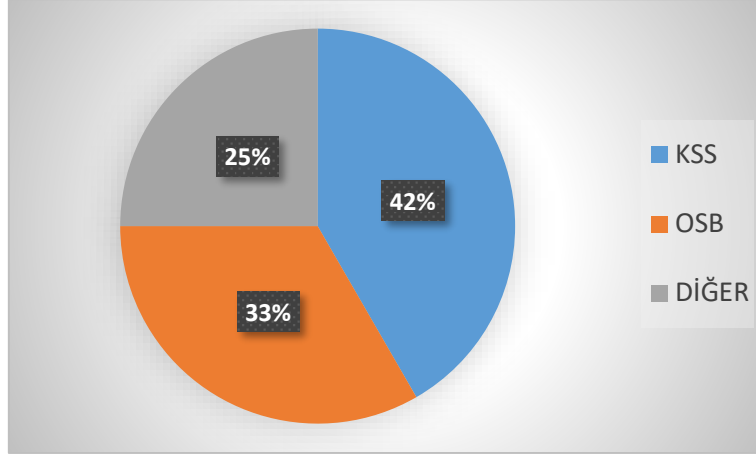
Grafik 1 Firmaların Faaliyet Alanları

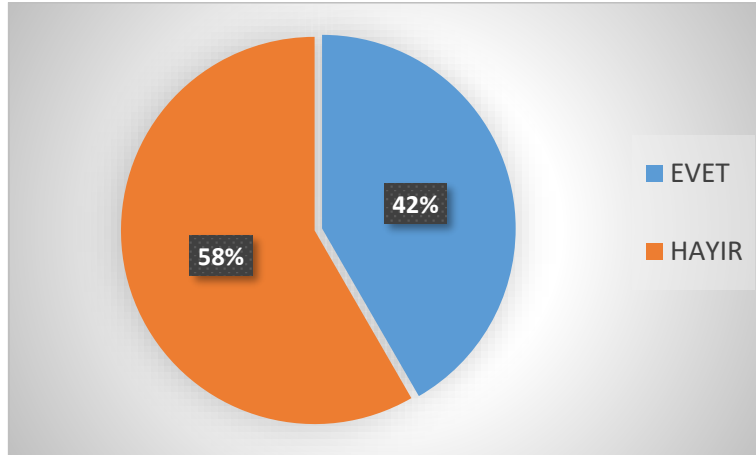
Ankete katılan işletmelere, faaliyet gösterdikleri yerle ilgili soru yöneltilmiş, %42'sinin KSS'de, %33'ünün ise OSB'de faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir. Geriye kalan firmalar KSS ve OSB dışında diğer bir yerde faaliyet göstermektedir.

Grafik 2 Firmaların Faaliyet Gösterdikleri Yer

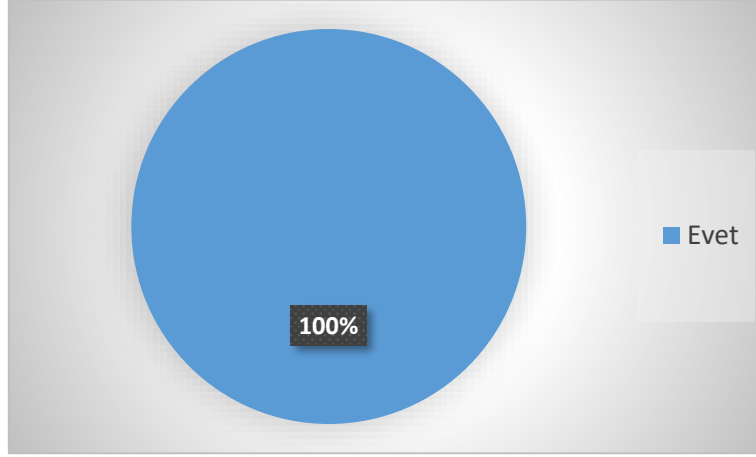
Anket kapsamında firmalara mevcut durumda Ar-Ge çalışmaları yapıp yapmadıkları sorusu sorulmuş, firmaların %58'inin herhangi bir Ar-Ge çalışması yapmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Grafik 3 Firmaların Ar-Ge Durumu

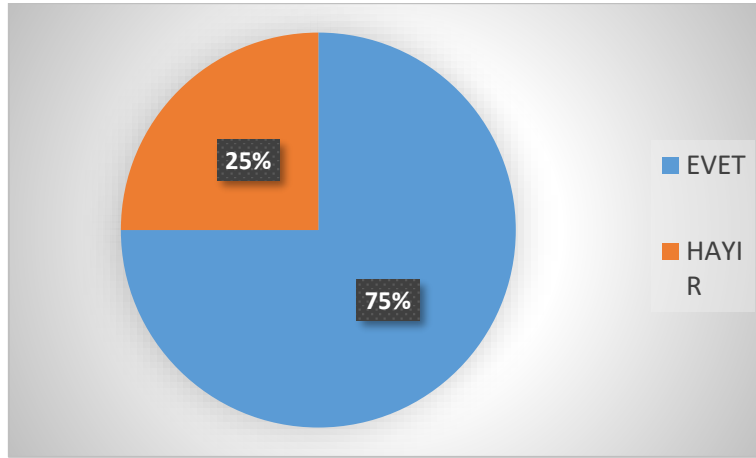
Araştırma kapsamında katılımcı firmaların, teknoparkın ilçe için bir ihtiyaç olup olmadığı hakkında görüşlerine başvurulmuştur. Katılan bütün firmalar İnegöl'de bir teknoparka ihtiyacı olduğunu beyan etmiştir.

Grafik 4 İnegöl Teknopark İhtiyacı Analizi

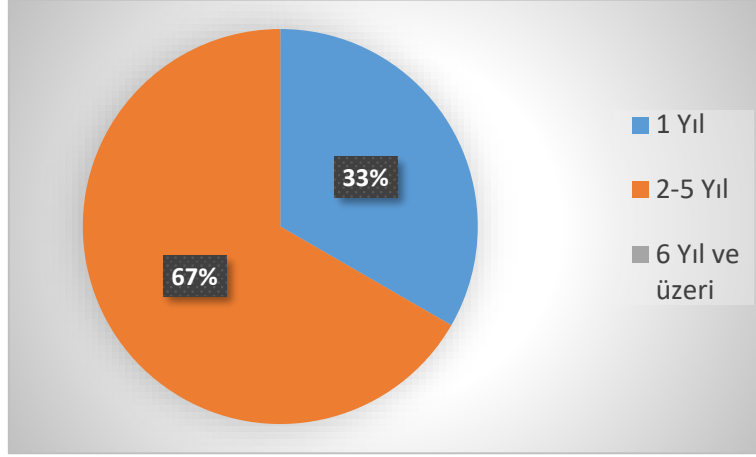
Ankete katılan işletmelere, ilçede bir teknopark kurulması durumunda, teknopark bünyesinde faaliyet gösterip göstermeyecekleri hakkında bir soru yönlendirilmiştir. Analiz sonucunda işletmelerin %75'i kurulacak teknoparkta faaliyet göstereceklerini beyan etmiştir.

Grafik 5 İşletmelerin Kurulan Teknoparkta Faaliyet Gösterme Durumları

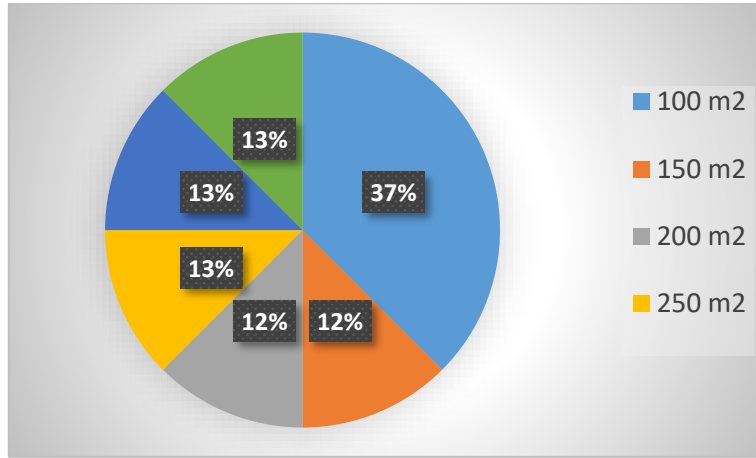
Anket kapsamında, ilçede bir teknopark kurulması halinde, teknoparkta faaliyet göstereceğini belirten işletmelerin, tahmini kaç yıl sonra faaliyet gösterecekleri hakkında görüşlerine başvurulmuştur. Katılımcıların %33'ü 1 yıl içerisinde, %67'si 2-5 yıl içerisinde faaliyet göstereceklerini belirtirken, 6 yıl ve sonrasında faaliyet göstereceğini beyan eden işletme olmamıştır.

Grafik 6 İşletmelerin Teknoparkta Tahmini Faaliyet Gösterme Süreleri

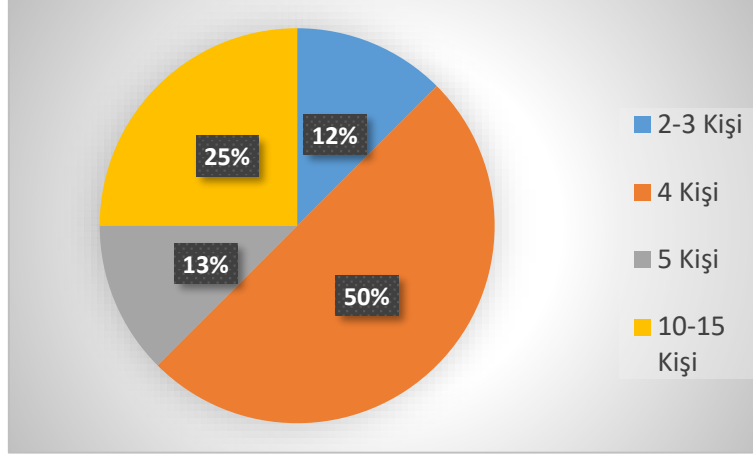
Teknoparkta faaliyet göstereceğini beyan eden işletmelere, ne kadarlık bir alana ihtiyaçları olduğu sorulmuştur. Analiz sonucunda ağırlıklı olarak 100 metrekaresel bir alana ihtiyaç duyulduğu tespit edilmiştir.

Grafik 7 İşletmelerin Teknoparkta İhtiyacı Olan Alan

Teknoparkta faaliyet göstereceğini beyan eden işletmelere, tahmini kaç personel istihdam edeceklerine dair soru yöneltilmiş, %50'si 4 kişi istihdam edeceğini belirtmiştir. 10-15 kişi istihdam edeceğini beyan eden işletmelerin oranı ise %25'tir.

Grafik 8 İşletmelerin Teknoparktaki Tahmini İstihdam Sayısı

ii Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Gelecekteki Talebin Tahmini

- **Bölgenin ekonomik büyüme senaryosu (hedef ve stratejiler) ve talep tahminleri ile ilişkisi**

Bursa Eskişehir Bilecik Bölgesi vizyona ulaşmak için 3 temel gelişme eksenini belirlemiştir. Bunlar;

- ✓ Uluslararası Alanda Yüksek Rekabet Gücü
- ✓ Beşeri Gelişme ve Sosyal İçerme
- ✓ Dengeli Mekânsal Gelişme ve Sürdürülebilir Çevredir.

Uluslararası alanda rekabet gücünün sosyoekonomik kalkınmadaki önemi 10. Kalkınma Planında ortaya konulmuştur. “Nitelikli insan, güçlü toplum” hedefi kapsamında özellikle beşeri sermayenin rekabet üzerindeki etkisine değinilmiş, Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarının, işbirliği oluşumları ve kümelenmelerinin etkisi vurgulanmıştır. Avrupa Birliği sürecinde belirlenen akıllı büyüme kapsamında öncelikli alanların arasında yer alan yenilikçilik faaliyetleri ve sektörler arası bağların kuvvetlendirilmesi ancak bölgede kurulacak sağlam altyapıya sahip bir teknoparkla mümkündür.

Teknoparkları beşeri ve sosyal içerme kapsamında değerlendirmek gerekirse, yine 10. Kalkınma Planı'nın nitelikli insan nitelikli toplum hedefi karşımıza çıkmaktadır. Bu hedef çerçevesinde bölgede nitelikli insan gücü değerlendirilerek ekonomik ve sosyal yönden ilçenin gelişmesine katkıda bulunulmalıdır. Ayrıca yapılacak Ar-Ge faaliyetlerinde eğitimli insan gücü faktörünün kullanılması da ekonomik açıdan artı bir değer kazandıracaktır. Böylece gerek bölgedeki nitelikli işgücüne gerekse potansiyel girişimcilere gelişme imkanı sağlanacaktır.

Dengeli mekânsal gelişme kapsamında ise, bölgesel gelişmişlik farklarını en aza indirmek adına, ilçeyi sosyoekonomik açıdan desteklemek ve bölge kalkınmasına katkıda bulunmak gerekmektedir. Rekabet ortamında ayakta kalabilmesi, ekonomik açıdan gelişme göstermesi ve belirlenen bu vizyonlara ulaşılabilmesi için de kentin var olan potansiyelinin, belirlenen hedefler doğrultusunda kullanılması gerekmektedir.

2023 yılı Türkiye ilk 10 ekonomi arasına girmeyi ve diğer ulusal hedeflerine ulaşabilmeyi amaçlamıştır. Ulusal Yenilik Sistemi 2023 yılı hedefleri aşağıdaki gibidir;

Ar-Ge harcaması/GSYİH=%3

- ✓ Özel sektör Ar-Ge Harcaması/GSYİH=%2
- ✓ Araştırmacı Sayısı= 300 bin

Özel sektör araştırmacı sayısının 180.000'i bulması hedeflenmektedir. Belirlenen bu hedefler doğrultusunda, teknoparkta yapılacak Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri ile ilin ekonomisine katkıda bulunulacak ve Türkiye'nin ilk 10 ekonomi arasına girme hedefine bir adım daha yaklaşılabilecektir (TUBİTAK, 2015).

2011, 2012 ve 2013 yılları itibariyle İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Ticaret Sicil Memurluğu tarafından tutulan sicil kayıtları kapsamında, açılan firma sayılarında artış gözlenmektedir. Yatırım potansiyeli bakımından zengin bir yer olan İnegöl'de 2013 yılı kayıtlarında açılan firma sayısının 632 olduğu görülmektedir. Bu bağlamda İnegöl'deki yatırımcıların sayısının bölgede artması ve her geçen gün Ar-Ge çalışmalarına verilen önemin artması nedeniyle, bölgede teknoparka ihtiyaç duyulmaktadır. Teknoparkın faaliyete geçmesi sonucunda, girişimcilere daha sağlıklı altyapı sağlanacak ve verdiği teşvik ve destekler sayesinde de bölgede potansiyel girişimcilerin oluşmasına olanak tanınacaktır.

Tablo 10 Yıllara Göre Açılan Kapanan Şirketler Listesi

Statüsüne Göre Şirketler	2013 Yılı		2012 Yılı		2011 Yılı	
	Açılan Firma Sayısı	Kapanan Firma Sayısı	Açılan Firma Sayısı	Kapanan Firma Sayısı	Açılan Firma Sayısı	Kapanan Firma Sayısı
Anonim Şirket	39	35	31	14	43	11
Limited Şirket	145	96	110	33	188	38
Şahıs Firması	420	108	374	222	299	156
Kooperatif	28	84	5	4	3	7
Toplam	632	323	520	273	533	212

Kaynak: İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, Ekonomi Raporu,2012-2013-2014

- **Talebin gelecekteki gelişim potansiyeli ve talebin tahmini**

Ülkemizde ilk teknopark girişimleri 1990'larda başlamış ve 2001 yılında 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB) Kanununun çıkarılmasıyla teknoparklar hızla yapılanma sürecine girmişlerdir. (Öz, 2013). 2001-2010 yılları arasında 37 teknopark faaliyet gösterirken günümüz itibariyle bu sayı 58'e yükselmiştir.

2014 yılı itibariyle faaliyetlerine devam eden teknoparklar arasında yer alan ULUTEK'in, %92 doluluk oranıyla çalışıyor olması ve ildeki mevcut organize ve serbest bölgelerin yeterli altyapıya sahip olmamaları, ilde bir teknopark kurulması gereksinimini doğurmuştur. Bu nedenle İnegöl'de teknopark kurulması, Bursa'nın var olan sanayi potansiyelini ve nitelikli işgücünü kullanmak ve bölgenin kalkınma politikaları çerçevesinde sosyo-ekonomik gelişimine katkı sağlamak adına, kent için önemli bir yatırım olacaktır.

6 MAL VE/VEYA HİZMETLERİN SATIŞ-ÜRETİM PROGRAMI

i Satış Programı

Tam Kapasitedeki Kiralama Miktarı (Metrekare)													
Hizmet/Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Toplam
Kira+İşletme hizmeti	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	36.000

İnegöl'de kurulması planlanan teknoparkın işletmelere sağlayacağı kiralama alanı büyüklüğünün 3.000 metrekare olması öngörülmüştür.

Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Doluluk Oranı	90%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Teknoparkın 2. hizmet yılında %100 doluluk oranına ulaşacağı varsayılmıştır.

ii Üretim Programı

İlk Faaliyet Yılındaki Kiralama Miktarı (Metrekare)															
Hizmet/Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Toplam	Satış Fiyatı	Yıllık Gelir
Kira+İşletme hizmeti	1.800	2.000	2.200	2.400	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	32.400	35,00	1.134.000

İlk hizmet yılında %90 doluluk oranı ile toplamda 32.400 metrekarelik alan üzerinden kira geliri elde edeceği öngörülmüştür.

Alanının kiralama gideri 35 TL olarak belirlenmiştir. Bu maliyete işletme giderleri de dahildir. Satış fiyat belirlenirken mevcut teknoparkların ücretleri incelenmiş ve gelecekte bir miktar artış olması öngörülmüştür.

İlk 15 Yılda Kiralama Miktarı (Metrekare)															
Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Hizmet/Doluluk Oranı	70%	85%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Kira+İşletme hizmeti	32.400	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000

iii Pazarlama Stratejisi (fiyatlandırma, tanıtım ve dağıtım)

Teknoparkın bölgedeki tanıtımı için bir internet sitesi yaptırılması, broşür bastırılması, gazete ilanları verilmesi ve billboard reklamlarına başvurulması planlanmıştır. Bu çalışmaların tümü ilk yıl içerisinde gerçekleştirilecektir. Tanıtım çalışmalarına 15.000 TL'lik bir bütçe tahsisi yeterli olacaktır.

7 PROJE YERİ/UYGULAMA ALANI

i Fiziksel ve Coğrafi Özellikler

- Coğrafi Yerleşim

Bursa ili 40 derece boylam ve 28 – 30 derece enlem daireleri arasında Marmara Denizi'nin güneydoğusunda yer alan ve toplam il nüfusu TÜİK 2014 yılı ADNKS sonucuna göre, Türkiye'nin nüfusu 77.695.904 iken, Bursa il nüfusu 1.394.715 'ü erkek, 1.392.824 'si kadın nüfus olmak üzere toplam 2.787.539 ile Türkiye'nin 4. büyük kentidir (TÜİK, 2014).

Bursa ili doğuda Bilecik, Adapazarı, kuzeyde Kocaeli, Yalova, İstanbul ve Marmara Denizi, güneyde Kütahya, batıda Balıkesir illeriyle çevrilidir.

İnegöl 1006 km²'lik yüzölçümüne sahiptir. İlçenin komşuları Yenişehir, Keles, Kestel, Kütahya ve Bilecik'tir. İlçede bulunan beldeler Tahta köprü, Kurşunlu, Cerrah, Yenice olmak üzere, ilçeye bağlı 93 köyü ve 20 mahallesi mevcuttur (İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, 2014).

İnegöl, jeopolitik konum itibariyle önemli ulaşım yolları üzerinde bulunmaktadır. İlçe, İstanbul, Ankara, İzmir üçgeninin tam ortasında yer almaktadır. İlçe, etrafındaki il ve ilçelere ulaşım açısından merkezi bir konuma sahiptir. Özellikle ilçeden, Gemlik ve Mudanya limanlarına 1-1,5 saatte karayolu vasıtası ile ulaşılabilen, Yenişehir Uluslararası Havaalanına ise yarım saatte gidilebilmektedir (BEBKA, 2012).

Tablo 11 İnegöl İlçesi Yüzölçümü

Alan	Bursa km ²	Inegol km ²	İlçenin İl yüzölçümü İçindeki Oranı (%)
Göl Dahil	10886	1031,26	9,50%
Göl Hariç	10422	1031,26	0,90%

Kaynak: TÜİK 2012

Şekil 2 Bursa Genel Görünümü

Şekil 3 İnegöl Genel Görünümü

- **İklim (yağış oranı, nem, sıcaklık, rüzgar vb.)**

İnegöl, Akdeniz ve Karadeniz iklimi arasında geçiş noktasındadır. Yaz ayları daha çok Akdeniz İklimine benzer, sıcak ve az yağışlıdır. Kış ayları ise soğuk ve bol yağışlıdır. Kar yağışları normal, don olayları fazladır. Yıllık ortalama sıcaklık 12,4 C, yaz sıcaklık ortalaması ise 2,3 C'dir. Bu güne kadar ölçülmüş en düşük sıcaklık -22,7 C iken en yüksek sıcaklık 41,2 C'dir (Wikipedia).

- **Toprak ve Arazi Yapısı İle İlgili Bilgiler**

Bursa ilinde, Bursa, İnegöl, Karacabey, Mustafakemalpaşa, İznik ve Orhangazi Ovaları bölgede bulunan başlıca ovalardır. 148 km²'lik bir alana sahip olan İnegöl Ovası'nın zemini alüvyonlarla kaplıdır. İnegöl ve çevresindeki dağlar doğu-batı yönünde uzanmaktadır. İnegöl'de Uludağ, Domaniç Dağları ve Ahı Dağı ilçe için önemli doğa turizmi arasında bulunmaktadır. Uludağ, 2543 metre yüksekliğindedir ve Kuzeybatı Anadolu'nun en yüksek yeridir. Kuzeybatı'ya doğru Uludağ ile birleşen Domaniç Dağları'nın yüksekliği ise 1700-1800 metredir. Ahı dağı ise ilçenin doğusunda yer alırken yüksekliği en yüksek kesimlerde 1000 metreyi aşmaktadır (İnegöl Belediyesi).

- **Bitki Örtüsü**

İnegöl'de bulunan başlıca ağaç türleri Çam, kayın, köknar, meşe, ıhlamur, kestane ve cevizdir. 104.447 hektarlık yüz ölçümü olan ilçe orman alanı bakımından ülke ortalamasının üzerindedir. İnegöl'de tarım topraklarının %72,8'inde tarla, %19'unda bağ-bahçe, %7,7'sinde sebze tarımı yapılmaktadır. %49'luk alanı ise ormanlarla kaplıdır (İnegöl Belediyesi).

- **Su Kaynakları**

İnegöl'ün akarsu şebekesi Kocadere ve çevresindeki akarsulardan oluşmaktadır. Bu akarsular; Karadere, Akdere, Hocaköy Deresi, Bedre Deresi, Akçasu Deresi ve Çamlık Deresi; Ahı Dağı'ndan Değirmen deresi, Dönmez Deresi, Güngörmez Deresi, Karanlık Deresi ve Çayköy Deresi'dir. Tüm bu akarsular birleşerek Göksu'yu oluşturur. Birleşen akarsular doğuya doğru devam ederek Sakarya nehrine dökülür. Bursa Ovası sularını Marmara Denizine dökerken, İnegöl ve Yenişehir havzalarının akarsuları Karadeniz'e dökülür. Ayrıca ilçede bulunan diğer göller arasında Eymir, Kurşunlu, Halhalcı, Yenice ve Kültürpark Gölleri yer almaktadır.

Uludağ'ın yamaçlarında bulunan Bandderesi, Gölçukuru ve Sinanpınar adlı üç kaynağın birleşmesi ile Babasultan Köyü yakınlarından akan sultan suyu 1959 yılında köy sakinlerince içme suyu olarak kullanılmaya başlanmıştır. Ardından suyu kullananlardan böbrek hastalıklarına iyi geldiğinin anlaşılması ve lezzetinin güzel olması nedeniyle 17 km'lik bir boru hattı döşenmiş ve Bursa-İnegöl karayolu üzerine Sultansuyu içme tesisi kurulmuştur. Bunun yanı sıra Elmaçayır ve Kozluca'da böbrek hastalıklarına, Özlüce'de mide ve bağırsak hastalıklarına, Konurlar 'da guatr hastalığına, Oylat' a 1 km. mesafede göz hastalıklarına ve Eskikaracakaya'da çeşitli cilt hastalıklarına iyi geldiği belirtilen şifalı sular bulunmaktadır (İnegöl Kaymakamlığı).

İlçede iki adet maden suyu kaynağı bulunmaktadır. Bunlar Kınık ve Çitli Maden sularıdır. Kınık Maden suyu 1940'lı yıllarda işletilmeyen bir doğal kaynak olarak yörenin köylüleri tarafından kullanılmıştır. Günümüzde İl Özel İdaresinden 50 yıllık kiralama yolu ile özel bir

firma tarafından kullanım hakkına sahiptir. Çitli Maden Suyu ise; 1862 işletilmeye başlanmış olup günümüzde hastane bünyesinde yer almaktadır.

- **Diğer Doğal Kaynaklar**

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü tarafından yapılan araştırmalar sonucunda İnegöl'de altın, antimon, bakır, kurşun, çinko, demir, manganez, asbest, linyit, kaplıca suyu ve maden suyu tespit edilmiştir. İnegöl'ün Oylat mevkiindeki sıcak su kaynağı bulunmakta ve Oylat kaplıcalarından kırık ve çatlaklardan birçok sıcak su çıkışı belirlenmiştir. Maden suları ise özel firmalar tarafından oluşturulan tesislerde işletilerek kullanılmaktadır (MTA Genel Müdürlüğü, 2014).

ii Ekonomik ve Fiziksel Altyapı

Ulaşım ve Haberleşme:

İnegöl'ün kuzeyinde Yenişehir İlçesi, güneyinde Kütahya ili, batısında Kestel, güneybatısında Keles ilçesi, doğu ve güneydoğusunda Bilecik ili yer almaktadır. İnegöl coğrafi konumu nedeniyle Ankara-Bursa ve İstanbul yollarının geçiş noktasında bulunmaktadır. Bu yüzden ulaşım kolaydır ve ilçenin gelişim sürecine katkı sağlamıştır. İlçe Bursa'ya 45 km, Bozüyük'e 50 km, Yenişehir'e 27 km uzaklıktadır. Köy yollarının tamamı asfalttır. İlçenin dağlık bölümlerinde meydana gelen heyelanlar nedeniyle bazen ulaşımında kısa süreli gecikmeler yaşansa da köylere ulaşım her zaman sağlanmaktadır. İlçede hava ulaşımını sağlayacak bir tesis yoktur ancak Yenişehir Havaalanı'na ulaşımı sağlanmaktadır. (İnegöl Belediyesi, 2014-2017)

TCK Devlet Karayolları ağı toplam 112 km'dir. Bunlar Bursa-İnegöl-Ankara TCK Devlet Karayolları, İnegöl-Yenişehir-İznik TCK Devlet Karayolları ve İnegöl-Tahtaköprü-Domaniç TCK Devlet Karayollarıdır. İl ve Köy Yolları Ağı; İnegöl-Hasanpaşa-Kurşunlu-Pazarcık yolları, İnegöl-Gündüzlü-Oylat yolları ve İnegöl-Tekke Köyü-Bilecik yolundan oluşan toplam 280 km'lik ağıdır. Ayrıca tesviye 69 km ve ham 73 km, köy yollarının toplamı da 222 km'dir (İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, 2014).

Elektrik, Su, Doğalgaz Şebekeleri:

İlçede elektriği olmayan köy ve yerleşim ünitesi bulunmamaktadır. Arıza durumlarında Uludağ Elektrik Dağıtım Şirketi müdahale ekibi oluşturulmuştur. İlçede bulunan 91 köyün tamamında içme suyu vardır. Ancak 35 köyün kanalizasyonu bulunmamaktadır. 1995 yılında İnegöl Organize Sanayi Bölgesi'nde doğalgaz dağıtım hattı projesine başlanmış ve 1996 yılında tamamlanarak, 1997 yılından itibaren fabrikalarda kullanılmaya başlanmıştır. Bunun yanı sıra ilçede bulunan iki sanayi kuruluşu da doğalgaz dönüşüm santrali kurarak, doğalgazdan elektrik üretimine başlamıştır. İlçede 2 adet doğalgaz şehir giriş istasyonu ve 10 adet bölge regülatörü bulunmaktadır. 2012 yılı itibariyle toplam doğalgaz abone sayısı 40.000, abone potansiyeli 70.000'dir. 2012 yılı içerisinde ilçenin toplam doğalgaz kullanımı ise 40.000.000 Sm³'tür (İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, 2014).

Arazi Kullanımı:

İlçe yüzölçümü 1.004km²'dir. Bu arazilerin 42.422 ha orman arazisi, 29.723 ha kültür arazisi, 18.042 ha çayır-mera arazisi, 9.817 ha göl, bataklık, kayalık yerlerdir. Kültür arazisininin

17.847 ha tarla arazisi, 9.509 ha meyve arazisi, 1.134 ha sebze arazisi, 1.233 ha ise nadas alanlarından oluşmaktadır (İnegöl Kaymakamlığı).

Tablo 12 İnegöl Arazi Kullanımı

Arazi	Alanı (Ha)
Orman Arazisi	42.422
Çayır-Mera Arazisi	18.042
Göl, Bataklık Kayalık Ve Meskun Yerler	9.817
Tarla Arazisi	17.847
Meyve Arazisi	9.509
Sebze Arazisi	1.134
Nadas Alanları	1.233

Kaynak: İnegöl Ekonomi Raporu 2014

Hammadde Kaynaklarına Erişilebilirlik:

Bursa Türkiye için tarım ve sanayi gelişimi bakımından önemli bir konumda yer almaktadır. Bursa'ya 45 km uzaklıktaki İnegöl, Güney Marmara ve İç Batı Anadolu'nun kesişiminde yer almaktadır. Bu bölgelere geçiş İnegöl üzerinden sağlanmaktadır. Ayrıca ilçe, Marmara Bölgesi'ndeki üreticiler için önemli ithalat ve ihracat kapısı olan Gemlik ve Mudanya Limanlarına da yakın mesafede olması nedeniyle il ve bölgeye ekonomik katkı sağlamaktadır. Gemlik Limanı, Bursa başta olmak üzere birçok bölgenin ithalat ve ihracatında ana denizyolu kapısıdır (Gempport Gemlik Limanı).

İnegöl ilçesine canlılık katan en önemli karayolları; Bursa ve Ankara'ya bağlayan, İnegöl-Yenişehir-İznik yolu üzerinden Yalova'ya uzanan karayoludur. Bu yol sayesinde İstanbul'a deniz ve karayolu ulaşimleri sağlanmaktadır.

İnegöl ilçesinin önemli bir jeopolitik konumda yer alması ve Ankara, İstanbul, Yalova gibi gelişmiş şehirlerle çevrili olması ilçeye, sanayi için gereken hammadde temini, dağıtım ve pazarlama olanakları gibi imkânları sunmaktadır.

Bölgede öne çıkan sanayi sektörleri arasında otomotiv, tekstil hazır giyim, mobilya yer almaktadır. Otomotiv yan sanayii, teknolojinin en hızlı geliştiği sanayi kollarından biridir. Bursa ilinde Gülerüz, Karsan, Renault, TOFAŞ gibi büyük otomobil firmaları da faaliyet göstermektedir. Bu yüzden bölgenin otomotiv sektörü özellikle Bursa ilinde yoğunlaşmıştır. Ülke genelindeki otomotiv sektöründe istihdam edilenlerin %38,5'i Bursa'dadır. İlde faaliyet gösteren 422 otomotiv işletmesi Türkiye'nin %16'sını oluşturmaktadır (TÜBİTAK, 2012).

Bursa’da öne çıkan sektörler ve işyeri sayıları aşağıda verilmiştir.

Tablo 13 Bursa İli Sektörlerine Göre İşyeri Sayısı

Sektör	İşyeri Sayısı
Otomotiv	422
Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı	16
Tekstil, Hazır giyim, Deri İmalatı	4.179
Mobilya Sektörü	1.425
Seramik Sektörü	20
Doğaltaş Sektörü	425
Makine Metal Sektörü	3.121
Elektrikli Teçhizat İmalatı	121

Kaynak: BEBKA Bölge Planı 2014-2023

İnegöl ilçesinde ise İnegöl OSB bünyesinde 85 işyeri ve 14.000 çalışan bulunurken İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas OSB bünyesinde de 95 işyeri ve 12.00 çalışan bulunmaktadır. (İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, 2014)

Tablo 14 İnegöl OSB Verileri

Sanayi Grupları	Firma Sayısı	Sanayici Sayısı	OSB’de Çalışan Sayısı	Parsel Sayısı	Tahsis Edilen arsa m ²	Tahsis Edilen Arsa %m ²
Tekstil Ürünlerinin İmalatı	37	28	7.300	49	1.078.888,72	48,69%
Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı	15	14	1.250	17	419.269,45	18,92%
Mobilya İmalatı	14	14	1.100	16	158.709,24	7,16%
Gıda ürünleri İmalatı	4	4	1.300	6	68.715,27	3,10%
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	4	4	400	5	40.466,00	1,83%
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	3	3	300	5	46.785,08	2,11%
Cam Sanayi	2	2	350	3	40.517,00	1,83%
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine Ekipman İmalatı	2	2	80	2	20.133,50	0,91%
Giyim Eşyalarının İmalatı	1	1	150	1	20.557,00	0,93%
Ana Metal Sanayi	1	1	350	2	245.310,00	11,07%
Kağıt ve Kağıt Ürünlerinin İmalatı	1	1	200	1	72.789,00	3,29%
Diğer İmalatlar	1	1	1.000	1	10.017,00	0,45%
Toplam	85	75	13.780	108	2.222.157,26	

Kaynak: İnegöl TSO Ekonomi Raporu 2014

iii Sosyal Altyapı

İnegöl yerli halk, Kafkas Göçmenleri, Balkan Göçmenleri ve Anadolu Göçmenlerini bünyesinde barındıran bir ilçedir. TÜİK 2014 toplam nüfus verilerine göre 242.232 toplam nüfusun, 122.005 erkek ve 120.227 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak ise: %50,37 erkek, %49,63 kadındır (TÜİK, 2014).

Tablo 15 2014 Yılı Nüfus Verileri

İl/ilçe	Kadın Nüfusu	Erkek Nüfusu	Toplam Nüfus
Bursa	1.392.824	1.394.715	2.787.539
İnegöl	120.227	122.005	242.232

Kaynak: TÜİK 2014

Tablo 16 Yıllara Göre İnegöl Nüfusu

Yıl	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu	Toplam Nüfus
2014	122.005	120.227	242.232
2013	118.849	117.319	236.168
2012	115.127	114.685	229.812
2011	113.166	112.306	225.472
2010	110.823	110.293	221.116
2009	107.668	107.707	215.375
2008	106.961	106.139	213.100
2007	104.129	104.185	208.314

Kaynak: TÜİK 2014

2014 İnegöl İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü istatistikleri doğrultusunda ilçede 48.775 öğrenci, 149 okul, 1.707 derslik ve 2.565 tane öğretmen bulunmaktadır (İnegöl İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2014).

Tablo 17 İnegöl Okul Türlerine Göre Sayıları

Okul Türü	Okul Sayısı
İlkokul	68
Ortaokul	59
Lise	19
Meslek Yüksek Okulu	1
İşletme Fakültesi	1
Halk Eğitim Merkezi	1
ASO. Öğretmen evi	1
Toplam	151

Kaynak: İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, MEBBİS Verileri

Bursa’da yükseköğrenim düzeyinde 3 üniversite ve 1 meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Bunlar;

- Uludağ Üniversitesi
- Bursa Teknik Üniversitesi
- Bursa Orhangazi Üniversitesi
- Faruk Saraç Tasarım Meslek Yüksekokuludur (Wikipedia).

İnegöl’de ise Uludağ Üniversitesi’ne bağlı İşletme Fakültesi, 2010 yılında kurulmuş ve 2012-2013 eğitim-öğretim yılında faaliyet göstermeye başlamıştır. Fakültede üç ayrı bölüm yer almakta ve lisans eğitimi alan 132, tezsiz yüksek lisans eğitimi alan 16 öğrencisi bulunmaktadır. Bunlara ilişkin veriler aşağıdadır (Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi).

Ayrıca kentte teknik, iktisadi-idari ve sağlık programları çerçevesinde eğitim veren İnegöl Meslek Yüksekokulu, 1995 yılında kurulmuş olup sanayi kuruluşları ile işbirliği yapmak suretiyle eğitimini uygulamalı olarak devam ettirmektedir. Yüksekokulun toplam öğrenci sayısı 2012-2013 eğitim öğretim yılı içerisinde 2.227, öğretim görevlisi sayısı ise 24’tür (İnegöl Meslek Yüksekokulu).

İnegöl’de faaliyet gösteren firmalarda çalışmak üzere çevre ilçe ve köylerden çok sayıda insan kente gelmektedir. 2009 yılı itibariyle kentteki işsiz sayısı %66 artarak 5.590’a ulaşırken 2013 yılında %233 artarak 12.230’a yükselmiştir (İŞKUR, 2014).

Tablo 18 İnegöl İşsizlik Sayıları

	2009	2010	2011	2012	2013
İşsizlik Sayısı	5.590	4.812	3.665	3.665	12.230
Özel Sektör İşe Yerleştirme	338	820	2.323	2.073	4.052

Kaynak: İŞKUR Verileri

İlçede 308 yatak kapasiteli bir devlet hastanesi ile 53 ve 42 yatak kapasiteli 2 özel hastane bulunmaktadır. Ayrıca 1 diş hastanesi, 1 tıp merkezi ve 1 Verem Savaş Dispanseri de bulunmaktadır. 2009 yılı itibariyle Aile Hekimliği Uygulamasına gidilerek 14 Aile Sağlığı Merkezi oluşturulmuştur. (İnegöl İlçe Sağlık Müdürlüğü)

İnegöl ilçesi, gelişmiş sanayisi, köftesi, mobilyası ve Oylat kaplıcaları ile anılmasının yanı sıra tarihsel dokusu ile kültür kenti olma özelliğine de sahiptir. İlçenin tarihi İpekyolu üzerinde bulunması yöreyi daima canlı tutmuştur. İlçede bulunan tarihi yapılar şu şekildedir.

- İshakpaşa Külliyesi
- Yıldırım Bayezit Camii,
- Beylik Hanı, Kapalı Çarşı,
- Kasım Efendi Camii,
- Hançerli Fatma Sultan Camii,

- Karacabey Kervansarayı

Ayrıca Türkiye'nin ilk ilçe kent müzesi İnegöl'de kurulmuştur. Bunun yanı sıra kente önemli bir turizm getirisi olan Oylat Kaplıcaları'na ait Oylat Mağaraları (Bursa Mağarası) da önemli doğal miraslardandır (İnegöl Kent Konseyi).

iv Kurumsal Yapılar

Bursa ilinde Bursa Teknik Üniversitesi, Bursa Orhangazi Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Faruk Saraç Tasarım Meslek Yüksekokulu bulunmaktadır.

Bursa Teknik Üniversitesi: 2010 yılında Bursa'nın ikinci devlet üniversitesi olarak kurulmuştur. Bünyesinde 6 fakülte, 2 enstitü ve 1 yüksekokul barındırmaktadır. Osmangazi ve Yıldırım yerleşkelerinde eğitim vermektedir (Bursa Teknik Üniversitesi).

Tablo 19 Bursa Teknik Üniversitesi Bilgileri

Fakülteler	Enstitüler	Yüksekokullar	Araştırma
Doğa Bilimleri, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Yabancı Diller Yüksekokulu	Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü
Orman Fakültesi	Sosyal Bilimleri Enstitüsü		BTÜ-Sanayi İşbirliği Destek Ofisi
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi			
Denizcilik Fakültesi			
İletişim Fakültesi			
Sanat ve Tasarım Fakültesi			

Kaynak: Bursa Teknik Üniversitesi

Bursa Orhangazi Üniversitesi: 2011 yılında kurulan üniversitede 3 fakülte, 2 enstitü, 1 meslek yüksekokulu, 1 yabancı diller yüksekokulu ve 5 araştırma merkezi bulunmaktadır. Eğitime 2012 yılında başlayan üniversite Bursa ilinin ilk ve tek vakıf üniversitesi olma niteliğindedir.

Tablo 20 Bursa Orhangazi Üniversitesi Bilgileri

Fakülteler	Enstitüler	Yüksekokullar
Mühendislik Fakültesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Yabancı diller Yüksekokulu
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Meslek Yüksekokulu
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi		

Kaynak: Bursa Orhangazi Üniversitesi

Uludağ Üniversitesi: Bünyesinde 13 Fakülte, 3 Yüksekokul, 15 Meslek Yüksekokulu, 1 Konservatuar, 4 Enstitü, 18 Uygulama ve Araştırma Merkezi ile 2 Araştırma Merkezi barındıran üniversite ana yerleşim yeri Görükle olan 16.000 dönümlük arazi üzerine kurulmuştur (Bursa Uludağ Üniversitesi).

Tablo 21 Bursa Uludağ Üniversitesi Bilgileri

Fakülteler	Enstitüler	Yüksekokullar	Uygulama ve Araştırma Merkezleri
Mühendislik Fakültesi	Fen Bilimleri Enstitüsü	Sağlık Hizmetleri MYO	U.Ü. Bölge Kaynaklarının Araştırılması ve Değerlendirilmesi Uyg. ve Araş. Mrk
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Teknik Bilimler	U.Ü. Bilgi İşlem Uygulama ve Araştırma Merkezi
Mimarlık Fakültesi	Sağlık Bilimleri Enstitüsü	M. Kemalpaşa	U.Ü. Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkezi (TUAM)
Veteriner Fakültesi	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	Karacabey	U.Ü.Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (SUAM)
Ziraat Fakültesi		İnegöl	U.Ü. Atatürk Rehabilitasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi
Tıp Fakültesi		İzmit	U.Ü. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Uygulama ve Araştırma Merkezi
Eğitim Fakültesi		Yenişehir İbrahim Orhan	U.Ü. Deney Hayvanları Yetiştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi
İlahiyat Fakültesi		Orhangazi	U.Ü. Üniversite-Sanayi İşbirliğini Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÜSİGEM)
Fen-Edebiyat Fakültesi		Mennan Pasinli	U.Ü. Çevre Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi (ULUÇAM)
Hukuk Fakültesi		Gemlik Asım Kocabıyık	U.Ü. Deneysel Tıp Uygulama ve Araştırma Merkezi (DENTAM)
Güzel Sanatlar Fakültesi		Orhaneli	U.Ü. Halk Sağlığı Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezi
İnegöl İşletme Fakültesi		Keles	U.Ü. Arkeoloji Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (ARAM)
Spor Bilimleri Fakültesi		Harmancık	U.Ü. Mozaik Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (UMAM)

		Büyükorhan	U.Ü. Arıcılık Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (AGAM)
			U.Ü. Kent Tarihi ve Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (KETAM)
			U.Ü. Bilim ve Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi
			U.Ü. Türk Devletleri ve Akraba Toplulukları Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÜDAM)
			U.Ü. Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (UKAM)
			U.Ü. Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (USEM)
			U.Ü. Kariyer Uygulama ve Araştırma Merkezi (KARMER)
			U.Ü. Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (UDAM)

Kaynak: Uludağ Üniversitesi

Faruk Saraç Tasarım Meslek Yüksekokulu: Türkiye'nin ilk tasarım yüksekokulu niteliğinde olan Faruk Saraç MYO iki yıllık ön lisans eğitimi veren bir vakıf meslek yüksekokuludur. 2010 tarihinde kurulmuş olan yüksekokul Ekim 2010 tarihinde de eğitimine başlamıştır. Akademik eğitimleri arasında, moda tasarımı, moda yönetimi, grafik tasarımı, dış ticaret programı ile halkla ilişkiler ve tanıtım programı yer almaktadır (Faruk Saraç Tasarım MYO).

Uludağ Üniversitesi İşletme Fakültesi: Uludağ Üniversitesi'nin 2010 yılında aldığı kararla İnegöl yerleşkesine kurulan fakülte 45 öğrenci ile eğitim öğretim hayatına başlamıştır. Fakültede işletme, yönetim bilimi ve bilişim sistemleri, uluslararası işletmecilik ve ticaret olmak üzere 3 lisans programı eğitimi verilmektedir (Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi).

Tablo 22 Uludağ Üniversitesi İşletme Fakültesi Bilgileri

Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi	
Bölümler	Akademik Personel Sayısı
İşletme	6
Uluslararası İşletmecilik ve Ticaret	6
Yönetim Bilimi ve Bilişim Sistemleri	5

Kaynak: İnegöl İşletme Fakültesi

Uludağ Üniversitesi İnegöl Meslek Yüksekokulu: İki yıllık ön lisans düzeyinde eğitim veren fakülte ilçedeki sanayi kuruluşları ile işbirliği yaparak öğrencilerine uygulamalı eğitim imkanı sağlamıştır. Yüksekokulda teknik, iktisadi idari ve sağlık olmak üzere 3 programı mevcuttur. (İnegöl Meslek Yüksekokulu)

Tablo 23 İnegöl Meslek Yüksekokulu Bilgileri

İnegöl Meslek Yüksekokulu		
Teknik Programlar	İktisadi-İdari Programlar	Sağlık Programları
Mobilya ve Dekorasyon	Dış Ticaret	Çocuk Gelişimi
Tekstil Teknolojisi	Muhasebe ve Vergi Uygulama	İlk ve Acil Yardım
Makine ve Metal Teknolojileri	İşletme Yönetimi	
İnşaat Teknolojisi	Pazarlama	
Elektrik ve Enerji		
Malzeme ve Malzeme İşleme Teknolojisi		

Kaynak: İnegöl Meslek Yüksekokulu

Üniversite-Sanayi İşbirliği Platformu: 2007 yılında, üniversitelerde eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetlerinin yanı sıra yeni teknoloji üretilmesine, bu teknolojilerin topluma aktarılmasına ve üniversitelerde teknoloji transfer mekanizmalarının geliştirilmesine, sanayi sektöründe ise teknolojiyi kullanan bir yapıdan üniversitelerle işbirliği içerisine girerek rekabetçi bir yapıya kavuşmayı amaçlayan bir platformdur. Bursa Uludağ Üniversitesi Üniversite-Sanayi İşbirliği Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi bu platformun bir üyesidir (ÜSİMP).

İnegöl TSO: 5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur. 1905 yılında; Ticaret, Zanaat ve Ziraat Odası adı altında faaliyet gösteren Ticaret ve Sanayi Odası, 1940'lı yıllarda da İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası adını alarak görevini sürdürmeye devam etmiştir. 2012 Aralık ayı itibariyle Oda'ya 3.700 kayıtlı üye bulunmaktadır. Kayıtlı üyelerin 2.834 tanesi faal durumdadır ve faal üye oranı %76,8'dir. 2013 Aralık ayı itibariyle Oda'ya kayıtlı üye sayısı 4.009'e yükselmiş ve kayıtlı üyelerin 3.208 tanesi faal durumdadır. Faal üye oranı %80'e yükselmiştir (İnegöl Ticaret Sanayi Odası).

İnegöl TSO Genç Girişimciler Kurulu: İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'na bağlı Genç Girişimciler Kurulu İnegöl'de çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren 49 işletmenin bir araya gelmesiyle kurulmuştur (İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası).

Bursa Ticaret Borsası: Bursa Ticaret Borsası, "Bursa Zahir Borsası" adı altında 1924 tarihinde kurulmuştur. Ticaret Borsası, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanununa tabidir. Borsa organizasyon şemasında, meslek komiteleri, meclis, yönetim kurulu ve disiplin kurulu yer alır.

Bunun yanı sıra İnegöl Sanayici ve İşadamları Derneği, İnegöl Esnaf ve Sanatkarlar Odası Birliği İnegöl Genç İşadamları Derneği, İnegöl Mobilya Sanayicileri Derneği ve Üniversite-

Sanayi İşbirliği Platformu da sanayi sektöründe öne çıkan kurumsal yapılar arasında yer almaktadır.

v Çevresel Etkilerin Ön-değerlendirmesi

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), belirli bir proje veya gelişmenin, çevre üzerindeki önemli etkilerinin belirlendiği bir süreçtir. Yeni proje ve gelişmelerin çevreye olabilecek sürekli veya geçici potansiyel etkilerinin sosyal sonuçlarını ve alternatif çözümlerini de içine alacak şekilde analizi ve değerlendirilmesidir.

İnegöl ilçesinde kurulması planlanan teknopark için kurulum aşamasında Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda çalışmalar yapılarak ÇED konusunda gerekli izinler alınacaktır.

vi Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti (kamulaştırma bedeli)

İnegöl ilçesinde kurulması planlanan teknopark için henüz yer seçimi çalışmalarına başlanmamıştır. Yer seçimi ile ilgili çalışmaların fizibilite raporundan sonra başlatılması planlanmaktadır.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre Bölge alanı yer seçimi kurucu heyet veya yönetici şirket tarafından yapılır. Bölge alanı yer seçiminin yapıldığı ilin sınırları içinde en az bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da kamu Ar-Ge merkez veya enstitüsünün bulunması şartı aranır. Kurucu heyet veya Bölge yönetici şirketi; seçilecek Bölge alanının, kurucu heyette ya da yönetici şirket ortaklığı bünyesinde yer alan üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da kamu Ar-Ge merkez veya enstitüsüne yakınlığını veya bu kurum ya da kuruluşların arazileri içerisinde veya yakınında olmasını, ayrıca bulunduğu yöredeki sanayici ve girişimcilerin niteliklerini, yetişmiş insan gücü potansiyelini, yörenin jeolojik durumunu, sosyal ve teknik altyapısını, ülke kalkınma planları hedeflerine uygunluğunu ve varsa onaylı mekânsal strateji planları ile çevre düzeni planı içeriğini, seçilen arazinin mülkiyet ve kadastral durumunu, imar yolu, kadastral yol ya da bağlantı ulaşım yoluna cepheli oluşunu, tahsis ve satın alma kolaylığını, mevcut arazi kullanım durumunu, arazinin hangi ulaşım aksları üzerinde ve/veya yakınında yer aldığını dikkate alır.

8 TEKNİK ANALİZ VE TASARIM

i Kapasite Analizi ve Seçimi

İnegöl’de kurulması planlanan teknoparkta işletmelere Ar-Ge faaliyetlerini yürütmek üzere kiralanacak 3.000 m² kapalı alan ve 1.000 m² idari kapalı alan olması öngörülmüştür. Teknoparka tahsis edilecek açık alan kurulacak yere ve arazinin durumuna göre değişkenlik arz edebileceğinden ve henüz arazi seçimi yapılmadığından fizibilite aşamasında açık alan büyüklüğü ile ilgili bir öngöründe bulunulmamıştır.

İşletmelere sunulacak kapalı alan işletmelerin ihtiyaçları birbirinden farklılık arz edebileceğinden esnek çözümler sunulabilecek şekilde tasarlanacaktır.

Kapalı idari alan içerisinde teknopark personeline ayrılan ofisler (300 m²), yemekhane (400 m²), kafeterya (100 m²) ve toplantı salonu (200 m²) yer alacaktır.

İlk etapta girişimcilere sağlanacak hizmetler şu şekildedir; kablosuz internet, telefon hizmeti, jeneratör ve kesintisiz güç hizmeti, ofislerde ısıtma, klima, iklimlendirme, digital uydu hizmeti, fiber optik kablo üzerinden iletişim, kapalı devre kamera, kartlı geçiş, güvenlik, yemekhane-kafeterya hizmeti, toplantı salonu, temizlik bakım onarım hizmetleri, yangın erken uyarı sistemi, ücretsiz otopark.

ii Alternatif Teknolojilerin Analizi ve Teknoloji Seçimi

Teknopark; bir veya birden fazla üniversite veya diğer yükseköğretim kurumu ve araştırma merkezleri ile resmi veya faaliyet bazında ilişkili, bünyesinde bilgiye ve ileri teknolojilere dayalı sanayi firmalarının kurulup gelişmesini teşvik etmek üzere tasarlanmış, içinde yer alan kiracı firmalara, teknoloji transferi ve iş idaresi konularında destek sağlayacak bir yönetim fonksiyonuna sahip, teşvik ve mülkiyete dayalı bir teşebbüstür. Teknoparklarda kiracı firmalara ARGE faaliyetlerini yürütmek üzere yer tahsisi sağlanmaktadır. Teknopark binasının inşasında kullanılacak malzemenin ve ekipmanın niteliği açısından yüklenici Yapım İşleri Genel Şartnamesi ’ne uygun şekilde teknoloji seçimini yapmakla yükümlü olacaktır.

iii Seçilen Teknolojinin Çevresel Etkileri, Koruma Önlemleri ve Maliyeti

Teknoparklar kiracı firmalara AR-GE faaliyetlerini yürütmek üzere yer tahsisi sağlanan yapılardır. Teknopark binasının inşasında kullanılacak malzemenin ve ekipmanın niteliği açısından yüklenici Yapım İşleri Genel Şartnamesi ’ne uygun şekilde teknoloji seçimini yapmakla yükümlü olacaktır. Yapım işlerinde seçilen teknolojinin çevresel etkileri ve buna dair koruma önlemleri konusunda Yapım İşleri Genel Şartnamesi ’ne uygun şekilde tedbir alınacaktır.

iv Teknik Tasarım (süreç tasarımı, makine-donanım, inşaat işleri, arazi düzenleme, yerleşim düzeni vb.)

Bu fizibiliteye konu olan teknoparkın Bursa’nın İnegöl ilçesinde kurulması planlanmaktadır. Teknoparkın yer seçimi yatırım aşamasında kurucu heyet veya yönetici şirket tarafından

gerçekleştirilecektir. Dolayısı ile arazi düzenleme ve yerleşim düzeni çalışmaları yatırım aşamasında yapılacaktır.

Teknoparkların kuruluşunda ve işleyişinde mal üretimi söz konusu olmadığından buna bağlı olarak herhangi bir makine donanım ihtiyacı da bulunmamaktadır. Teknoparkın inşaat işi Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın Yapım İşleri Yönetmeliğine uygun olarak ihale edilecek, inşaat işlerinin kontrolör gözetiminde Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun olarak tamamlanması sağlanacaktır.

v Yatırım Maliyetleri (inşaat, makine-donanım vb.)

Yatırım Kalemleri	Tutar	Giderle İlgili Açıklama
Etüt, Proje ve Mühendislik Giderleri	194.400,00	Bina inşaatının projelendirme (Keşif, metraj, plan, harita, çizim ve elektrik, inşaat vb. mühendislik) ve zemin etüt maliyetidir. Toplam altyapı ve üst yapı inşaat maliyetinin %3'ü kadar olacağı öngörülmüştür.
Arazi Alım Giderleri	0,00	Arazi gideri olmayacağı öngörülmüştür
Arazi ve Çevre Düzenlemesi, Altyapı ve Üst Yapı Giderleri	6.480.000,00	Üstyapı gideri 4.000 metrekare kapalı alan x 1.400 TL (2014 yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri, V. Sınıf B Grubu Yapı Birim Fiyatı) üzerinden hesaplanmıştır. Başlangıçta arazi ve çevre düzenlemesi ile ilgili harcamaların üst yapı harcamalarının % 5 i kadar olması, altyapı harcamalarının ise 4.000 metrekare kapalı alan x 150 TL olması öngörülmüştür
Makine-Ekipman-Tefrişat Giderleri	198.200,00	Makine, ekipman, tefrişat ve donanımların KDV hariç tutarlarıdır.
Demirbaş Giderleri	5.946,00	Makine-ekipman ve tefrişat giderlerinin % 3'üdür.
Montaj Giderleri	1.982,00	Makine-ekipman ve tefrişat giderlerinin % 1'idir.
Başlangıç Giderleri	5.000,00	AŞ statüsünde kurulacak olan Yönetici Şirketin kuruluş giderleridir.
Taşıt Giderleri	100.000,00	1 adet binek otomobil ve 1 adet kamyonetin KDV hariç tutarındır.
Genel Giderler	69.855,28	Diğer kalemlerin toplamının % 1'idir.
Beklenmeyen Giderler	69.855,28	Diğer kalemlerin toplamının %1'idir.
Sabit Yatırım Alt Toplamı	7.125.238,56	
Finansman Gideri	0,00	
Sabit Yatırım Genel Toplamı	7.125.238,56	

No	Makine-Ekipman ve Tefrişatlar	Adet	Birim Fiyat	Toplam
1	Bilgisayar	15	2.000	30.000
2	Çok fonksiyonlu yazıcı	15	1.000	15.000
3	Sehpa	15	150	2.250
4	Çalışma masası	15	500	7.500
5	Sandalye	60	200	12.000
6	Çalışma koltuğu	15	300	4.500
7	Toplantı masası takımı	2	4.000	8.000
8	Projeksiyon cihazı	2	2.000	4.000
9	Çalışma dolabı	15	750	11.250
10	Telefon cihazı	15	200	3.000
11	Faks cihazı	6	250	1.500
12	Modem	6	200	1.200
13	İdari alan tefrişat (Perde vb.)	1	3.000	3.000
14	Jeneratör	1	25.000	25.000
15	Su deposu	1	15.000	15.000
16	Klima	15	2.000	30.000
17	Kamera sistemi	1	15.000	15.000
18	Alarm sistemleri	1	10.000	10.000
Toplam (KDV Hariç Tutarlar)				198.200

9 PROJE GİRDİLERİ

i Girdi İhtiyacı (ham ve yardımcı maddeler)

Teknoparklar bilimsel veya endüstriyel araştırma yapılan binalardan oluşan bölgelerdir. Teknoparklar kapsamında işletmelere kiralama ve/veya satış usulü ile yer tahsisi yapılmaktadır. Herhangi bir üretim söz konusu olmadığından üretim için ihtiyaç duyulan bir hammadde girdisi de bulunmamaktadır.

ii Girdi Fiyatları ve Harcama Tahmini

Herhangi bir girdi ihtiyacı söz konusu olmadığından fiyat ve harcama tahmini analizi yapılması da söz konusu değildir.

10 ORGANİZASYON YAPISI, YÖNETİM VE İNSAN KAYNAKLARI

i Kuruluşun Organizasyon Yapısı ve Yönetimi

Türkiye’de kurulmuş olan tüm teknoparklar 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kanununa göre kurulmuştur. Kanuna göre teknoparklar kurulum aşamasında bir kurucu heyetten, yönetim aşamasında ise bir yönetici şirketten oluşmaktadır. Yönetici şirket kanuna uygun ve anonim şirket statüsünde kurulmalıdır. Organizasyon şeması, genel müdür, yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu vekili ve yönetim kurulu üyelerinden oluşmaktadır. Yönetici şirkete seçilecek olan genel müdürün en az lisans derecesinde üniversite mezunu olması gerekmektedir.

2014 yılında resmi gazetede yayınlanan “Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği” Madde 15’de yönetici şirketin görev ve sorumluluklarına yer verilmiştir. Yönetmeliğe göre yönetici şirketin görev ve sorumlulukları şu şekildedir;

“a) Bölgeye ait planlama ve projelendirmenin yapılması, gerekli alt yapı ve üst yapı hizmetlerinin yürütülmesi,

b) Planlama sürecinde varsa çevre düzeni planları da dikkate alınarak imar planları ve değişiklikleri, parsellasyon planı ve değişikliklerinin Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılması ve Bakanlık onayına sunulması,

c) Teknik sorumluluğu, yönetici şirket tarafından belirlenecek proje müellifi ve fenni mesule ait olmak üzere 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu hükümlerine uygun olarak hazırlanan veya hazırlattırılan uygulama projelerinin onaylanmak üzere Bakanlığa sunulması,

ç) Bakanlık tarafından onaylanarak yürürlüğe giren uygulama imar planına göre; arazi kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, inşası ve kullanımı ile ilgili ruhsat ve izinlerin alınması,

d) Bölgenin kuruluşundan hizmete geçmesine kadar geçen süreyi kapsayan genel termin planının ve ayrıca ödenek talebinde bulunmuş ise, ödeneğin kullanımına ilişkin iş programının Genel Müdürlüğe verilmesi,

e) 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ve ilgili yönetmelik hükümleri uyarınca gerekli işlemlerin yapılması,

f) Bölgede atık su, atık su alt yapı tesisleri, katı atık, toprak kirliliği, gürültü ve hava kirliliği, tehlikeli tıbbi atık, radyoaktif madde ve tehlikeli kimyasalların yönetimi, yangından korunma ve yangınla mücadele, acil durum planlarının hazırlanması ve koordinasyonu, tahliye, ilk yardım ve acil tıbbi müdahale ile doğal afetleri kapsayan konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon içinde çalışarak ve ilgili mevzuatlar çerçevesinde gerekli önlemlerin alınması,

g) Bölgede yangın ve doğal afetlere karşı tüm bina sigortalarının yaptırılması,

ğ) Bölge için gerekli olan temizlik, elektrik, içme ve kullanma suyu, doğal gaz, akaryakıt, ısıtma ve havalandırma, dağıtım şebekeleri, kanalizasyon, atık su, Bölge içi yollar, ses ve veri iletişimi, internet hizmetleri ve diğer hizmetlerin sağlanması ve kesintisiz olarak sürmesi için

gerekli önlemlerin alınması, çalışma esaslarının belirlenmesi, fiyatlandırmaların ve hesaplamaların yapılması ve uygulanması, her türlü bakım ve onarım hizmetlerinin sağlanması, alt ve üst yapılara zarar verenlerin tespiti ile zararların tazmininin sağlanması, ayrıca Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında Bölgede yer alan ve Bölgeyi ziyarete gelen tüm kişilerin ihtiyaç duyacakları yeme, içme, eğlenme, dinlenme, dua etme yeri ve barınma gibi ekonomik, sosyal ve kültürel gereksinimlerinin imkân dâhilinde karşılanması,

h) Bölge; üniversite veya organize sanayi bölgesi arazisi içerisinde ise üniversite veya organize sanayi bölgesi bünyesinde bulunan itfaiye araç ve gereçlerinden yararlandırılması, üniversite veya organize sanayi bölgesi alanı dışında ise yeterli sayıda itfaiye araç ve gereçlerinin hazır bulundurulmasının sağlanması ya da Bölge alanına en yakın ilgili kurum kuruluşlarla işbirliği yapılmasına yönelik önlemlerin alınması,

ı) Bölgede hizmet vermek amacıyla yer almak isteyen kurum, kuruluş, yerli ya da yabancı tüzel veya gerçek kişilerin taleplerinin değerlendirilmesi ve uygun bulunanlara Bölge işletme yönergesi doğrultusunda yer tahsisinin yapılması,

i) Bölgede Ar-Ge faaliyetinde bulunmak üzere yer almak isteyen girişimcilerin münhasıran Bölgede yürütecekleri her bir Ar-Ge projesinin, yönetici şirketin belirleyeceği, konusunda uzman en az iki üyesi öğretim elemanı, bir üyesi ise öğretim elemanı veya sektör uzmanı olmak üzere proje ile ilişkisi olmayan en az üç üyeli Proje Değerlendirme Komisyonuna; proje süresi ile birlikte Bölge içi ve dışında geçirilmesi gereken sürelerinin uygunluğu, ticarileşme potansiyeli, ithal ikame veya ihracat potansiyeli olan yüksek/ileri teknolojik ürünleri geliştirebilecek, üründe ve üretim yöntemlerinde yenilik geliştirebilecek, ürün kalitesini veya standardını yükseltebilecek, verimliliği artırabilecek, üretim maliyetlerini düşürebilecek, teknolojik bilgi üretilebilecek, etkin bir üniversite-sanayi işbirliği gerçekleştirebilecek bir Ar-Ge projesi olup olmadığı bakımından incelenmesi, inceleme sonucunun belgelendirilmesi, belgelerin arşivlenmesi, başka bir kamu ve uluslararası Ar-Ge destek programları kapsamında desteklenen projelerin ise Bölge işletme yönergesinde aksi yönde bir uygulama öngörülmedikçe yeniden incelemeye ve onaya tabi tutulmaması, başka bir Bölgede iken Ar-Ge faaliyeti yapan ve nakil talebinde bulunan girişimci firmanın Ar-Ge projesi ile ilgili bilgi ve belgelerinin temin edilmesi ve Ar-Ge projesi ve süreci yönünden bu bent kapsamında yeniden incelenmesi, incelemesi tamamlanan ve Ar-Ge projesi uygun görülen Bölgede yer almak isteyen girişimcilere, Bölge yönetici şirketi işletme yönergesi doğrultusunda bu bent kapsamında Bölgede yer tahsisinin yapılması, Bölgede kendilerine daha önce yer tahsis edilmiş olan girişimcilerin Bölgede yeni başlatacakları her bir Ar-Ge projesinin bu bent kapsamında değerlendirilmesi, Bölge yönetici şirketi işletme yönergesi doğrultusunda girişimcilere yer tahsisinin yenilenmesi, proje süresinin uzatılması işlemlerinin de bu bent kapsamında yapılması, kira sözleşmelerinin Bakanlıkça belirlenecek kira bedeli üzerinden para birimi Türk Lirası olacak şekilde Ar-Ge projeleri süresi ve girişimcilerin bu Yönetmelik kapsamında Bölgeden ihracının söz konusu olabileceği hususu dikkate alınarak düzenlenmesi,

j) Kanununun 8 inci maddesi kapsamında üretim yapmak isteyen işletmelere Kanun, bu Yönetmelik ve Bölge işletme yönergesine uygun olarak yer tahsisinin yapılması,

k) Kuluçka firmalarına, Bölgede uygulanan birim metrekare kira ücretlerinin kamu destekli Ar-Ge projesine sahip olanlar için yüzde 25, diğerleri için yüzde 50'sinden fazla olmamak üzere, Ar-Ge projesi süresi esas alınarak en fazla 36 aya kadar indirimli yer tahsis edilmesi, yer tahsis edilirken diğer firmalardan tamamen ya da kısmen ayrıştırmış ofis alanlarının oluşturulmasına özen gösterilmesi,

l) Bölgenin yönetimi ve işletilmesi, Bölgede yer alacak girişimci başvuruları ile Bölgede yer alan girişimcilerce yürütülecek her bir yeni Ar-Ge projesinin değerlendirilmesi, uygun görülenlere yer tahsisinin yapılması, teknolojik ürünün üretilmesine izin veren Kanununun 8 inci maddesinin uygulanması, bu Yönetmeliğe uygun kira kontratlarının düzenlenmesi, Ar-Ge çalışması kapsamında Bölge dışında geçirilecek sürelerin onay işlemi, projelerin, girişimcilerin ve ücreti gelir vergisinden istisna tutulacak personelin izlenmesi, girişimcilerin Bölgeden çıkarılması gibi Bölgede yürütülecek tüm faaliyet ve uygulamalara ilişkin usul ve esasları içeren Bölge İşletme Yönergesinin Kanun ve bu Yönetmeliğe uygun olarak hazırlanması ve bir kopyasının yönetici şirket kuruluşunun Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmasını takiben en fazla üç ay içerisinde Genel Müdürlüğe gönderilmesi,

m) Bölgede yer alan girişimcilerin üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da kamu Ar-Ge merkez veya enstitülerinin olanak, birikim, altyapı, tesis, makine ve ekipmanlarından yararlanma yönündeki taleplerinin artırılmasına yönelik faaliyetlerde bulunulması ve bu taleplerin ilgili birimlerle koordinasyon içerisinde karşılanması,

n) Bölgede yer alan ve tüm Ar-Ge projeleri sonuçlanmış olan girişimcilerin üç ay içerisinde yeni bir Ar-Ge projesi sunamamış olması halinde, mevcut kira sözleşmesi süresi dikkate alınmaksızın Bölgeden ihraç edilmesini temin edecek gerekli işlemlerin yapılması, tüm projeleri sonuçlanmış girişimcilerin en son projesinin sonuçlanma tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgili vergi dairesine ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesi,

o) Bölgede yer alan girişimci Ar-Ge firmaları, Ar-Ge projeleri ve Bölgede istihdam edilen tüm Ar-Ge ve destek personeli listelerinin, kayıt altına alınan detayları ile birlikte aylık olarak belirlenerek arşivlenmesi, aylık tutulan arşivlerin istenildiğinde ilgililere bildirilmesi,

ö) Bakanlıkça istenilen formata uygun olarak hazırlanmış, üçer aylık dönemler halinde kendisine ve Bölgede bulunan girişimcilerin faaliyetlerine ilişkin, kendi serbest muhasebeci mali müşaviri veya yeminli mali müşavirince onaylı bilgilerin üçer aylık dönemi takip eden atmış gün içerisinde Bakanlığa gönderilmesi, ayrıca aynı bilgilerin elektronik ortamda Genel Müdürlüğe iletilmesi, bu bende uygun hareket edilmemesi halinde aylık muafiyet belgelerinin onaylanmaması,

p) Girişimcilerin Kanuna, bu Yönetmelikte belirtilen hususlara ve Bölge İşletme Yönergesine göre denetlenmesi, aykırı faaliyetlerin tespit edildiği tarihten itibaren aylık muafiyet belgelerinin onaylanmaması, düzeltilmesi için girişimcilerin uyarılarak üç ayı geçmemek üzere belirli bir süre verilmesi, verilen süre sonunda aykırı faaliyetlerini düzeltmeyen girişimcilerin mevcut kira sözleşmesi süresi dikkate alınmaksızın Bölgeden ihraç edilmesini temin edecek gerekli önlemlerin alınması,

r) Bölgede yer alan girişimcilerle ilgili olarak;

- 1) Girişimciden, Kanunda belirtilen amaca uygun olarak faaliyet göstermesinin sağlanması, yürüttüğü faaliyetlere yönelik talep edilen her türlü istatistiksel veriyi içeren belgenin, eksiksiz ve zamanında temin edilmesi için gerekli denetimlerin yapılması,
- 2) Girişimcilerin faaliyetleriyle ilgili Bakanlık tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin belirlenen süre ve formata uygun olarak gönderilmesi,
- 3) Girişimcinin çalıştırdığı creti gelir vergisi istisnasından yararlanan kişilerin Bölgede fiilen çalışıp çalışmadığının denetlenmesi,
- 4) Girişimcinin çalıştırdığı ve istisna kapsamında olan destek personeli sayısı ile Ar-Ge personeli sayısının birbirlerine olan oranının Kanun ve bu Yönetmelikte belirtilen kriterlere uygun olup olmadığının denetlenmesi,
- 5) Girişimci tarafından talep edilmesi halinde, girişimcilerin yürüttüğü Ar-Ge projesi kapsamında alışan Ar-Ge personelinin; Bölgede yürüttüğü görevle ilgili olarak Bölge dışında geçirilmesi gereken srelerin incelenmesi, uygun bulunanların onaylanması, Ar-Ge projesi kapsamında dışarıda geçirilen fiili srelere dair ilgili kurum ve kuruluştan temin edilen belgelerin incelenerek arşivlenmesi,
- s) Her türlü hesap ve işlemlerini yıllık olarak 1.6.1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre yetkilendirilmiş yeminli mali müşavire inceletilmesi amacıyla yeminli mali mşavirle her yılın ocak ayı sonuna kadar o yıla ilişkin sözleşmenin yapılması, yeminli mali müşavirin, Bakanlıkça belirlenecek Yeminli Mali Müşavir Rapor Formatına uygun olarak bu Yönetmelik kapsamında düzenlediği mali denetim raporunun birer örneğinin her yılın haziran ayı sonuna kadar aynı süre içinde kendisine ve Bakanlıkça gönderilmesinin sağlanması,
- ř) Yönetici Şirketin kuruluş tarihinden itibaren ilk bir yıl içerisinde Bölgenin en az üç yıllık stratejik planının hazırlanması, stratejik plan süresinin tamamlanması durumunda yenilenmesi ve Bakanlıkça gönderilmesi, ayrıca her yılın sonunda stratejik plana göre hazırlanan performans göstergeleri gerçekleşmelerinin Bakanlıkça gerekçeleri ile beraber rapor edilmesi,
- t) Her yılın sonunda kendisine ve Bölgede yer alan Ar-Ge faaliyetinde bulunan işletmelere sağlanan destek ve muafiyetlerin etki değerlendirmesini yapmak üzere, Bakanlıkça belirlenecek Teknoloji Geliştirme Bölgesi Etki Değerlendirme Raporu Hazırlama Usul ve Esaslarına göre hazırlanan raporun, bir önceki yıl ile karşılaştırmasının yapılması, grafiksel ortamda gösteriminin sağlanması ve her yıl Haziran ayı içerisinde Bakanlıkça gönderilmesi,
- u) Bölge faaliyete geçtikten sonra; üç yıl içerisinde teknoloji transfer ofisinin kurulması, Bölge içerisinde KOSGEB tarafından işletilen teknoloji geliştirme merkezi yok ise en geç bir yıl içerisinde kuluçka merkezinin kurulması,
- ) Bölge faaliyete geçtiğinde, Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında faaliyetlerinin izlenmesi konusunda çalıştırılacak en az lisans mezunu bir personel olmak üzere, genel müdür dâhil Bölge yönetici Şirketi bünyesinde toplamda en az 3 kişilik istihdamın sağlanması, görevlerinin yerine getirilmesi ile birlikte, Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında Bölgenin yönetimi ve işletilmesi için gerekli olan işlemleri yapmakla yükümlüdür.

(2) Ayrıca yönetici şirket, Bölge ihtiyaçları doğrultusunda girişimcilere eğitim, kuluçka, test, kalibrasyon ve kalite güvence ve benzeri konularda teknik hizmetler ile fikri mülkiyet haklarının korunması ve lisans, devir ve benzeri işlemleri, şirket kuruluşu, teknoloji transferi, finansman, vergisel ve hukuksal uygulamalar, risk sermayesi, pazarlama ve ihracat gibi konularda hizmet vermesi veya verilmesinin sağlanması, Bölgede faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarla girişimcilerin ortak ihtiyaçları doğrultusunda, bunların tek başlarına almalarının veya yapmalarının mali ve teknolojik açılardan mümkün olmadığı önemli üretim, test ve kontrol alet ve makineleri ile ekipmanlarının satın alınması veya kiralanması yolları ile temin edilerek amaca dönük olarak yeni ve yüksek teknoloji laboratuvarları ve üretim birimlerinin kurulması, işletilmesi, bedeli karşılığında ilgililerin kullanımına sunulması, gerektiğinde bu hizmetlerle ilgili olarak söz konusu alet, makine ve ekipmanı kullanacak, işletmecilik faaliyetini yürütecek konusunda uzmanlaşmış deneyimli personel istihdamı, bu konularla ilgili kişi ve kuruluşlarla gerekli işbirliği ve koordinasyonun sağlanması ile birlikte Ar-Ge faaliyetlerinde de bulunabilir.

(3) Bölge içerisinde bulunan, KOSGEB tarafından işletilen teknoloji geliştirme merkezlerinde yer alan ya da başka mevzuat kapsamında desteklenen ve Ar-Ge faaliyetinde bulunan girişimciler, Bakanlık ve Bölge yönetici şirketine karşı idari açıdan Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında ayrıca sorumludur.”

ii Organizasyon ve Yönetim Giderleri (genel giderler vb.)

Organizasyon ve yönetim giderleri “Yatırım Maliyetleri” başlığı altında yer alan sabit yatırım tablosunda ve “İşletme Giderlerinin Tahmin Edilmesi” başlığı altında yer alan işletme giderleri ile ilgili tablolarda ayrı kalemler olarak sunulmuştur. Genel giderlere ayrılan toplam maliyet 71.517,78 TL’dir.

iii İnsan Gücü İhtiyacı ve Tahmini Giderler

No	Pozisyon	Aylık Brüt Ücretler	Personel Sayısı	1. Yıl İçin Yıllık Brüt Ücretler
1	Genel Müdür	5.500	1	66.000
2	Ar-Ge Uzmanı	4.500	1	54.000
3	Satış-Kiralama Uzmanı	3.000	1	36.000
4	Muhasebe ve Finans Uzmanı	3.000	1	36.000
5	Evrak Memuru	2.000	1	24.000
6	Sekreter	2.000	1	24.000
7	Hizmetli	2.000	1	24.000
8	Şoför	2.000	1	24.000
Toplam			8	288.000

11 PROJE YÖNETİMİ VE UYGULAMA PROGRAMI

i Proje Yürütücüsü Kuruluşlar ve Teknik Kapasiteleri

Teknoparklar kurucu heyet ve yönetici şirketten oluşmaktadır. Kurucu heyet ilde yer alan en az bir üniversite veya ileri teknoloji enstitüsü ya da kamu Ar-Ge merkez veya enstitüsü temsilcileri ile “Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin 14. Maddesinde yer alan kurum ve kuruluşlardan katılmak isteyenler ile bir protokol oluşturulması sonucunda oluşturulur.

Yönetici şirket kurucuları arasında ise, ilgili yönetmeliğin 14. Maddesinde detaylı bilgi verilmiştir. Yönetmeliğe göre;

Yönetici şirketin kurucuları arasında, bölgenin bulunduğu ilde yer alan en az bir üniversite veya ileri teknoloji enstitüsü ya da kamu Ar- Ge merkez veya enstitüsü bulunması şartı aramaktadır. Ayrıca;

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği,
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna bağlı odalar, birlikler ve federasyonlar,
- Yerel yönetimler (Herhangi bir işleme gerek kalmaksızın kendi meclis kararı sonucunda yönetici şirkete ortak olabilirler),
- Bankalar ve finansman kurumları,
- Yerli yabancı özel hukuk tüzel kişileri,
- Ar-Ge ve teknoloji geliştirme ile ilgili vakıf, kooperatif ve dernekler,
- İlgili kamu kuruluşları,
- İhracatçı birlikleri yönetici şirketin kurucusu ya da sonradan ortak olabilirler.

Yönetici şirket ortaklarından; üniversiteler, yüksek teknoloji enstitüleri ya da kamu Ar-Ge merkez veya enstitüleri, yönetici şirkete taahhüt ettikleri sermaye payını döner sermaye gelirlerinden ödeyebilir (Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği, 2014).

Proje başvuru sahibi olan İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası İnegöl’de bir teknopark kurulması halinde yönetici şirket ortaklarından olabilecek yapılar arasındadır. Oda bu projenin ve fizibilitenin hazırlanmasına öncülük ederek kurulum ile ilgili ilk somut girişimi başlatmış bulunmaktadır.

Ticaret ve Sanayi Odaları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu yasal alt yapısına sahiptir. 5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu’na göre, “Üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve

dayanışmayı korumak ve ilgili kanunda yazılı olan hizmetler ve görevleri yerine getirmekle yükümlüdür” (5174 Sayılı TOBB Odalar ve Borsalar Kanunu).

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın 2012 yılı itibariyle 3.700 kayıtlı üyesi bulunmaktadır. Kayıtlı üyelerin %76,8'i faal durumdadır. Üyelerinin 297'si anonim şirket, 142'ü kolektif şirket, 171'i kooperatif, 1.633'ü limited şirket ve 1.584'ü şahıs işletmesi şeklindedir. Oda ve Borsalar için akreditasyon sistemi 2005 yılından bu yana TOBB tarafınca yürütülmektedir. Sistemin amacı, oda ve borsalar arasında kalite bilinci oluşturmak, hizmet standardını arttırmak ve Avrupa oda borsa sistemine uyumu yakalamaktır. Bu kapsamda İnegöl TSO, TOBB, Oda/Borsa Akreditasyon Sistemi'ne başvurarak 9. Dönem Akreditasyon Sistemi çerçevesinde faaliyetine devam etmektedir. Ayrıca Oda TS EN ISO9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi standardı doğrultusunda oluşturulmuştur ve çalışmalarını bu kapsamda sürdürmektedir (İnegöl Ticaret Sanayi Odası, 2014).

İnegöl TSO bünyesinde Muameleat Müdürlüğü'nce Oda Sicil Servisi, Dış Ticaret Servisi, Sanayi Servisi ve Kararlar Servisi bulunmaktadır. Oda sicil Servisi kayıt işlemleri bilgilerine göre 2013 yılında Oda'ya 633 üye kaydolarken, 323 üye kaydını sildirmiştir. Ayrıca kapasite, ekspertiz raporu ve iş makinesi tescili hizmeti veren Sanayi Servisi verilerine göre 2013 yılında 302 adet kapasite raporu, 72 adet ekspertiz raporu, 40 adet de iş makinesi tescili işlemi yapılmıştır. Kararlar Servisi bünyesinde yapılan faaliyetlerse meclis, yönetim kurulu ve meslek komite toplantılarıdır. İnegöl TSO Ticaret Sicil Müdürlüğü kayıt, belge, tescil tadil işlemlerini yaparken, Bilgi Hizmetleri ve Proje Müdürlüğü'nce de eğitim seminer ve organizasyon düzenlemelerinden sorumludur. İdari ve Mali İşler Müdürlüğü'nce 2013 yılında odaya ait gelir gider tablosu aşağıdaki gibidir. (İnegöl Ticaret Sanayi Odası , 2013)

Tablo 24 İnegöl TSO Gelir Kaynaklarına Ait Veriler

Gelir Türü	Tutar (TL)
Aidatlar	1.407.694,30
Sair Gelirler	221.457,40
Kaydiye	173.014,00
Yapılan Hizmet	142.996,59
Faiz Gelirleri	126.063,48
Belge Bedelleri	119.588,75
Tasdik Ücretleri	57.438,00
Kira Gelirleri	10.702,50
Toplam Gelir	2.258.955,02

Kaynak: İnegöl TSO, 2013 Faaliyet Raporu

Tablo 25 İnegöl TSO Gider Kaynaklarına Ait Veriler

Gider Türü	Tutar (TL)
Personel Giderleri	824.591,57
Dışarıdan sağlanan faydave Hizmetler	393.398,68
Sabit Kıymetleri Giderleri	239.895,44
Huzur Hakkı Giderleri	230.375,98
Bağış ve Yardım Giderleri	97.072,47
Basın ve Yayın Giderleri	72.951,96
Seyahat ve Yol Giderleri	45.267,08
Genel Yönetim Giderleri	45.107,67
Eğitim ve Fuar Giderleri	28.566,33
Vergi-Resim-Harç Giderleri	6.552,37
Sair Giderler	0,23
Toplam Gider	2.088.241,97

Kaynak: İnegöl TSO, 2013 Faaliyet Raporu

İnegöl TSO, 2014-2017 Yılları Stratejik Planlama kapsamında 4 temel eksen belirlemiştir. Bunlar;

- İnegöl Mobilyası Markasının Dünyada Bilinirliğinin Artırılması
- Mevcut Kurumsal Hizmetlerin Kalitesinin Artırılması
- Üyelerle Memnuniyete Dayalı Kaliteli İletişimi Geliştirme
- İş Uygulamalarına Yönelik Sürekli Eğitim Sağlamaktır.

Bu temel hedefler kapsamında İnegöl'ün mobilyası markasının dünyada bilinirliğinin artırılması adına, üyelerine kalite belgesi almaları için destek vermek-özendirmek, üniversite-STK kuruluşlarından destek almak hedefi belirlenmiştir. Bunun yanı sıra marka ve imajının önemini ortaya koyan örnek olayları sürdürülebilir işletme hedefleri bakımından devamlı canlı tutmak da Odanın amaçları arasında yer almaktadır (İnegöl Ticaret Sanayi Odası, 2014).

ii Proje Organizasyonu ve Yönetim (karar alma süreci, yapım yöntemi vb.)

Teknoparkların yönetiminden AŞ statüsünde kurulan yönetici şirketler sorumlu olmaktadır. Teknoparka dair hem kurulum hem de işletme sürecindeki tüm kararlar bu şirketin yönetim kurulu tarafından alınmaktadır.

iii Proje Uygulama Programı (Termin Planı)

İnegöl'de kurulması planlanan teknoparkın kurulum çalışmalarının 3 yıllık bir sürece yayılacağı öngörülmektedir. Aşağıdaki tabloda yıllar bazında yapılacak temel çalışmalara yer verilmiştir.

Tablo 26 Termin Planı

Faaliyetler	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl
Kurucu heyetin belirlenmesi	■		
Yasal kurulumun gerçekleşmesi	■		
Alternatif arazi yerlerinin belirlenmesi	■		
Yer seçiminin yapılması	■		
Arazinin mülkiyet ve kullanım haklarının alınması	■		
Yönetici şirketin kurulması		■	
Etüt, proje ve mühendislik çalışmalarının yapılması	■		
Fiziksel altyapı çalışmalarının yapılması		■	
Arazi ve çevre düzenlemesinin yapılması		■	
İdari yapılanmanın kurulması			■
Girişimcilerin teknoparka başvurması			■
Girişimcilere yer tahsis edilmesi			■
Tanıtım ve pazarlama çalışmaları			■

12 İŞLETME DÖNEMİ GELİR VE GİDERLERİ

i Üretimin ve/veya Hizmetin Fiyatlandırılması

Üretim Türleri	Hammadde Maliyeti	Genel Giderler Maliyeti	Personel Maliyeti	Toplam Birim Maliyet	Yıllık Toplam Maliyet	Birim Satış Fiyatı	İş Yeri Başına Düşen Karlılık Oranı	İş Yeri Başına Düşen Karlılık Tutarı
Kira+İşletme hizmeti	0,00	1,13	8,89	10,02	324.575	35,00	71,38%	24,98

ii İşletme Giderlerinin Tahmin Edilmesi

İşletme Gider Kalemleri	İşletme Sermayesi	2.Yıl	3.Yıl	4. Yıl	5. Yıl	6. Yıl	7. Yıl	8. Yıl	9. Yıl	10. Yıl	11. Yıl	12. Yıl	13. Yıl	14. Yıl	15. Yıl
Araç Yakıt Giderleri	500	6.000	6.600	7.260	7.986	8.785	9.663	10.629	11.692	12.862	14.148	15.562	17.119	18.831	20.714
Personel Giderleri	24.000	288.000	316.800	348.480	383.328	421.661	463.827	510.210	561.231	617.354	679.089	746.998	821.698	903.867	994.254
Pazarlama-Satış Giderleri	1.250	15.000	16.500	18.150	19.965	21.962	24.158	26.573	29.231	32.154	35.369	38.906	42.797	47.076	51.784
Elektrik Giderleri	1.000	12.000	13.200	14.520	15.972	17.569	19.326	21.259	23.385	25.723	28.295	31.125	34.237	37.661	41.427
Su Giderleri	1.000	12.000	13.200	14.520	15.972	17.569	19.326	21.259	23.385	25.723	28.295	31.125	34.237	37.661	41.427
Isınma-Havalandırma Giderleri	1.000	12.000	13.200	14.520	15.972	17.569	19.326	21.259	23.385	25.723	28.295	31.125	34.237	37.661	41.427
Hukuk Müşaviri Giderleri	1.500	18.000	19.800	21.780	23.958	26.354	28.989	31.888	35.077	38.585	42.443	46.687	51.356	56.492	62.141
Kırtasiye Giderleri	500	6.000	6.600	7.260	7.986	8.785	9.663	10.629	11.692	12.862	14.148	15.562	17.119	18.831	20.714
Haberleşme Giderleri	500	6.000	6.600	7.260	7.986	8.785	9.663	10.629	11.692	12.862	14.148	15.562	17.119	18.831	20.714
Tesis ve Taşıt Bakım Giderleri	2.000	24.000	26.400	29.040	31.944	35.138	38.652	42.517	46.769	51.446	56.591	62.250	68.475	75.322	82.855
Genel Giderler (%5)	1.663	19.950	21.945	24.140	26.553	29.209	32.130	35.343	38.877	42.765	47.041	51.745	56.920	62.612	68.873
Beklenmeyen Giderler (%5)	1.663	19.950	21.945	24.140	26.553	29.209	32.130	35.343	38.877	42.765	47.041	51.745	56.920	62.612	68.873
Toplam Tutar	36.575	438.900	482.790	531.069	584.176	642.593	706.853	777.538	855.292	940.821	1.034.903	1.138.394	1.252.233	1.377.456	1.515.202

İşletme giderlerinin 1. yıldan sonra teknoparkın doluluk oranı doğrultusunda ve her yıl %10 artış ile gerçekleşeceği öngörülmüştür.

13 TOPLAM YATIRIM TUTARI VE YILLARA DAĞILIMI

i Toplam Yatırım Tutarı (iç ve dış para olarak)

Toplam Yatırım İhtiyacı	Tutar
Sabit Yatırım Tutarı	7.125.239
İşletme Sermayesi	36.575
Sabit Yatırım ve İşletme Sermayesi KDV	100.316
Toplam Yatırım İhtiyacı	7.262.130

Bu yatırımların maddi kaynaklarının yurtiçi fonlardan sağlanması düşünüldüğü için yurtdışı fon düşünülmemektedir.

KDV Türleri/Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Hesaplanan KDV	0	204.120	234.738	269.949	310.441	357.007	410.558	472.142	542.963	624.408	718.069	825.779	949.646	1.092.093	1.255.907
İndirilecek KDV	100.316	27.162	29.878	32.866	36.153	39.768	43.745	48.119	52.931	58.224	64.047	70.451	77.496	85.246	93.771
Ödenecek KDV	0	76.642	204.860	237.083	274.288	317.239	366.814	424.023	490.032	566.184	654.022	755.328	872.150	1.006.847	1.162.136
Devreden KDV	100.316	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ii Yatırımın Yıllara Dağılımı

TOPLAM YATIRIM İHTİYACI	1. Yıl	Açıklama
Sabit Yatırım Tutarı	7.125.239	Teknoparkın ilk yatırım dönemindeki sabit tutardır.
İşletme Sermayesi	36.575	Teknoparkın aylık ortalama işletme giderleridir.
Ödenecek KDV	100.316	Sabit yatırım tutarı ve işletme sermayesinin KDV tutarıdır.
Toplam Yatırım İhtiyacı	7.262.130	

14 PROJENİN FİNANSMANI

i Yürütücü ve İşletmeci Kuruluşların Mali Yapısı

GELİR TABLOSU	CARİ DÖNEM		
	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl
A - Brüt Satışlar	0,00	1.134.000,00	1.304.100,00
1- Yurtiçi Satışlar	0,00	1.134.000,00	1.304.100,00
2- Yurtdışı Satışlar	0,00	0,00	0,00
3- Diğer Gelirler	0,00	0,00	0,00
B - Satış İndirimleri	0,00	0,00	0,00
1- Satıştan İadeler (-)	0,00	0,00	0,00
2- Satış İskontoları (-)	0,00	0,00	0,00
3- Diğer İndirimler (-)	0,00	0,00	0,00
C - Net Satışlar	0,00	1.134.000,00	1.304.100,00
D- Satışların Maliyeti (-)	0,00	312.000,00	343.200,00
1- Satılan Mamullerin Maliyeti (-)	0,00	312.000,00	343.200,00
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	0,00	0,00	0,00
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	0,00	0,00	0,00
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)	0,00	0,00	0,00
Brüt Satış Karı Veya Zararı	0,00	822.000,00	960.900,00
E - Faaliyet Giderleri	36.075,00	365.547,71	378.237,71
1 - Araştırma Ve Geliştirme Giderleri (-)	0,00	0,00	0,00
2 - Pazarlama Satış Ve Dağıtım Giderleri (-)	0,00	15.000,00	16.500,00
3 - Genel Yönetim Giderleri (-)	36.075,00	350.547,71	361.737,71
Faaliyet Karı Veya Zararı	-36.075,00	456.452,29	582.662,29
F - Diğer Faal. Olağan Gelir Ve Karlar	0,00	0,00	0,00
1 - İştiraklerden Temettü Gelirleri	0,00	0,00	0,00
2 - Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri	0,00	0,00	0,00
3 - Faiz Gelirleri	0,00	0,00	0,00
4 - Komisyon Gelirleri	0,00	0,00	0,00
5 - Kambiyo Karları	0,00	0,00	0,00
6 - Konusu Olmayan Karşılıklar	0,00	0,00	0,00
7 - Reeskont Faiz Geliri	0,00	0,00	0,00
8 - Faal. İle İlgili Diğer Olağan Gelir Ve Karlar	0,00	0,00	0,00
G - Diğer Faal. Olağan Gider Ve Zararlar (-)	0,00	0,00	0,00
1 - Karşılık Giderleri	0,00	0,00	0,00
2 - Kambiyo Zararları	0,00	0,00	0,00
3 - Reeskont Faiz Gideri	0,00	0,00	0,00
4 - Diğer Olağan Gider Ve Zararlar	0,00	0,00	0,00
H - Finansman Giderleri	0,00	0,00	0,00
1 - Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri	0,00	0,00	0,00
2 - Orta ve Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri	0,00	0,00	0,00
Olağan Kar Veya Zarar	-36.075,00	456.452,29	582.662,29
I- Olağandışı Gelir Ve Karlar	0,00	0,00	0,00
1 - Önceki Dönem Gelir Ve Karları	0,00	0,00	0,00
2 - Diğer Olağandışı Gelir Ve Karlar	0,00	0,00	0,00
J- Olağandışı Gider Ve Zararlar	0,00	0,00	0,00

1 - Çalışmayan Kısım Gider Ve Zararları (-)	0,00	0,00	0,00
2 - Önceki Dönem Gider Ve Zararları (-)	0,00	0,00	0,00
3 - Diğer Olağan Dışı Gider Ve Zararlar (-)	0,00	0,00	0,00
Dönem Karı Veya Zararı	-36.075,00	456.452,29	582.662,29
K - Dönem Karı Vergi Ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (-)	0,00	91.290,46	116.532,46
Geçmiş Yıl Zarar Mahsubu	0,00	-36.075,00	456.452,29
Dönem Karı Veya Zararı	-36.075,00	456.452,29	582.662,29
K - Dönem Karı Vergi Ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (-)	0,00	0,00	0,00
Dönem Net Karı Veya Zararı (-)	-36.075,00	456.452,29	466.129,83

TAHMİNİ BİLANÇO							
AKTİFLER	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl	PASİFLER	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl
Dönen Varlıklar				Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar			
A. Hazır Değerler	100.500,00	895.916,44	1.717.226,44	A. Mali Borçlar	0,00	0,00	0,00
Kasa	0,00	0,00	0,00	Banka Kredileri	0,00	0,00	0,00
Alınan Çekler	0,00	0,00	0,00	Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Ve Faizleri	0,00	0,00	0,00
Bankalar	100.500,00	895.916,44	1.717.226,44	Tahvil Anapara Borç Taksit Ve Faizleri	0,00	0,00	0,00
Verilen Çekler Ve Ödeme Emirleri (-)	0,00	0,00	0,00	Çıkarılmış Bono Ve Tahviller	0,00	0,00	0,00
Diğer Hazır Değerler	0,00	0,00	0,00	Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0,00	0,00	0,00
B. Menkul Kıymetler	0,00	0,00	0,00	Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	0,00	0,00	0,00
C. Ticari Alacaklar	0,00	0,00	0,00	Diğer Mali Borçlar	0,00	0,00	0,00
Alıcılar	0,00	0,00	0,00	B. Ticari Borçlar	0,00	0,00	0,00
Alacak Senetleri	0,00	0,00	0,00	Satıcılar	0,00	0,00	0,00
Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0,00	0,00	0,00	Borç Senetleri	0,00	0,00	0,00
Verilen Depozito Ve Teminatlar	0,00	0,00	0,00	Borç Senetleri Reeskontu (-)	0,00	0,00	0,00
Şüpheli Ticari Alacaklar	0,00	0,00	0,00	Alınan Depozito Ve Teminatlar	0,00	0,00	0,00
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	0,00	0,00	0,00	Diğer Ticari Borçlar	0,00	0,00	0,00
D. Diğer Alacaklar	0,00	0,00	0,00	C. Diğer Borçlar	0,00	0,00	0,00
İştiraklerden Alacaklar	0,00	0,00	0,00	Ortaklara Borçlar	0,00	0,00	0,00
Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	0,00	0,00	0,00	Personele Borçlar	0,00	0,00	0,00
Diğer Çeşitli Alacaklar	0,00	0,00	0,00	Diğer Çeşitli Borçlar	0,00	0,00	0,00
E. Stoklar	0,00	0,00	0,00	D. Alınan Avanslar	0,00	0,00	0,00
İlk Madde Ve Malzeme	0,00	0,00	0,00	E. Ödenecek Vergi Ve Diğer Yükümlülükler	0,00	0,00	0,00
Yarı Mamuller - Üretim	0,00	0,00	0,00	Ödenecek Vergi Ve Fonlar	0,00	0,00	0,00
Ticari Mallar	0,00	0,00	0,00	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	0,00	0,00	0,00
Diğer Stoklar	0,00	0,00	0,00	Vadesi Geçmiş Ertilenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler	0,00	0,00	0,00
Diğer Stoklar Enflasyon Farkı	0,00	0,00	0,00	F. Borç Ve Gider Karşılıkları	0,00	0,00	0,00
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0,00	0,00	0,00	Dönem Karı Vergi Ve Diğer Yasal Yükümlülük	0,00	0,00	0,00

				Karşılıkları			
Verilen Sipariş Avansları	0,00	0,00	0,00	Dönem Karımın Peşin Ödenen Vergi Ve Diğer Yükümlülükleri(-)	0,00	0,00	0,00
F. Gelecek Aylara Ait Giderler Ve Gelir Tahakkukları	0,00	0,00	0,00	Kıdem Tazminatı Karşılığı	0,00	0,00	0,00
Gelecek Aylara Ait Giderler	0,00	0,00	0,00	G. Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	0,00	0,00	0,00
Gelecek Aylara Ait Giderler Enflasyon Farkı	0,00	0,00	0,00	Gelecek Aylara Ait Gelirler	0,00	0,00	0,00
Gelir Tahakkukları	0,00	0,00	0,00	Gider Tahakkukları	0,00	0,00	0,00
G. Diğer Dönen Varlıklar	100.316,44	0,00	0,00	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı	0,00	0,00	0,00
İndirilecek KDV	100.316,44	0,00	0,00	Orta ve Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar			
İş Avansları	0,00	0,00	0,00	A. Mali Borçlar	0,00	0,00	0,00
Personel Avansları	0,00	0,00	0,00	Banka Kredileri	0,00	0,00	0,00
Sayım Ve Tesellüm Noksanları	0,00	0,00	0,00	Ertelemiş Borç Maliyetleri (-)	0,00	0,00	0,00
Peşin Ödenen Vergi Ve Fonlar	0,00	0,00	0,00	B. Ticari Borçlar	0,00	0,00	0,00
Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	0,00	0,00	0,00	C. Diğer Borçlar	0,00	0,00	0,00
Dönen Varlıklar Toplamı	200.816,44	895.916,44	1.717.226,44	Ortaklara Borçlar	0,00	0,00	0,00
Duran Varlıklar				D. Alınan Avanslar	0,00	0,00	0,00
A. Ticari Mallar	0,00	0,00	0,00	E. Borç Ve Gider Karşılıkları	0,00	0,00	0,00
B. Diğer Alacaklar	0,00	0,00	0,00	F. Gelecek Yıllara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	0,00	0,00	0,00
C. Mali Duran Varlıklar	0,00	0,00	0,00	Orta ve Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00	0,00	0,00
İştirakler	0,00	0,00	0,00	Öz Kaynaklar			
İştiraklere Sermaye Taahhütleri (-)	0,00	0,00	0,00	A. Ödenmiş Sermaye	1.500.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00
İştirakler Sermaye Payları Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0,00	0,00	0,00	Sermaye	1.500.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00
D. Maddi Duran Varlıklar	6.684.146,00	6.513.716,80	6.343.287,60	Sermaye Olumlu Farkları	0,00	0,00	0,00
Arazi Ve Arsalar	0,00	0,00	0,00	Ödenmemiş Sermaye	0,00	0,00	0,00
Yer Altı Ve Yer Üstü Düzenleri	0,00	0,00	0,00	B. Sermaye Yedekleri	0,00	0,00	0,00
Binalar	0,00	6.480.000,00	6.480.000,00	Hisse Senetleri İhraç Primleri	0,00	0,00	0,00
Tesis, Makine Ve Cihazlar	198.200,00	198.200,00	198.200,00	Hisse Senetleri İptal Karları	0,00	0,00	0,00

Taşıtlar	0,00	0,00	0,00	Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları	0,00	0,00	0,00
Demirbaşlar	5.946,00	5.946,00	5.946,00	Diğer Sermaye Yedekleri	0,00	0,00	0,00
Diğer Maddi Duran Varlıklar	0,00	0,00	0,00	C. Kar Yedekleri	5.762.130,00	5.762.130,00	5.762.130,00
Birikmiş Amortismanlar (-)	0,00	170.429,20	340.858,40	Yasal Yedekler	0,00	0,00	0,00
Yapılmakta Olan Yatırımlar	6.480.000,00	0,00	0,00	Statü Yedekleri	0,00	0,00	0,00
E. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	341.092,56	272.874,05	204.655,54	Olağanüstü Yedekler	0,00	0,00	0,00
Kuruluş Ve Örgütlenme Gideri	341.092,56	341.092,56	341.092,56	Diğer Kar Yedekleri	0,00	0,00	0,00
Özel Maliyetler	0,00	0,00	0,00	Özel Fonlar	5.762.130,00	5.762.130,00	5.762.130,00
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00	0,00	0,00	D. Geçmiş Yıllar Karları	0,00	0,00	0,00
Birikmiş Amortismanlar (-)	0,00	68.218,51	136.437,02	E. Geçmiş Yıllar Zararları	0,00	-36.075,00	420.377,29
F. Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0,00	0,00	0,00	Geçmiş Yıl Zararları Enflasyon Farkı	0,00	0,00	0,00
G. Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00	0,00	0,00	F. Dönem Net Karı/Zararı	-36.075,00	456.452,29	582.662,29
H. Diğer Duran Varlıklar	0,00	0,00	0,00				
Duran Varlıklar Toplamı	7.025.238,56	6.786.590,85	6.547.943,14	Öz Kaynaklar Toplamı	7.226.055,00	7.682.507,29	8.265.169,58
Aktif Toplamı	7.226.055,00	7.682.507,29	8.265.169,58	Pasif Toplamı	7.226.055,00	7.682.507,29	8.265.169,58

ii Finansman Yöntemi, Kaynakları ve Koşulları, Maliyeti ve Planı

TOPLAM YATIRIM İHTİYACI	1. Yıl	Açıklama
Sabit Yatırım Tutarı	7.125.239	Teknoparkın ilk yatırım dönemindeki sabit tutardır.
İşletme Sermayesi	36.575	Teknoparkın aylık ortalama işletme giderleridir.
Ödenecek KDV	100.316	Sabit yatırım tutarı ve işletme sermayesinin KDV tutarıdır.
Toplam Yatırım Tutarı	7.262.130	
FİNANSMAN KAYNAKLARI	1. Yıl	Açıklama
Öz Kaynak	1.500.000	Öz kaynak tutarıdır.
Krediler	0	Kredi tutarıdır.
Hibe	5.762.130	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı desteğidir.
Toplam Finansman Tutarı	7.262.130	

15 PROJE ANALİZİ

i FİNANSAL ANALİZ

1. Finansal Tablolar ve Likidite Analizi

Fizibilite Sonuçları		5. Yıl
1	Yatırımın Karlılığı	12,42%
2	Sermayenin Karlılığı	60,12%
3	Net Katma Değer (TL)	8.163.979
4	Kişi Başına Yatırım Tutarı (TL)	907.766
5	Yatırım Geri Dönüş Süresi (Yıl)	6,37
6	15 Yıllık Net Bugünkü Değer (TL)	10.534.947

Yatırımın Kârlılığı: Yatırımın kârlılığı; vergi sonrası kârın, yapılan toplam yatırım tutarına oranıdır. Bu fizibilite çalışmasında yatırımın kârlılığı 5. yıl için %12,42 olarak bulunmuştur.

Sermayenin Kârlılığı: Sermayenin kârlılığı; yatırım için ortaya konulan sermayenin (Öz kaynakların) kârlılığının bir göstergesidir. Vergi sonrası kârın öz kaynaklara bölünmesiyle elde edilir. Bu yatırım için 5. yılda %60,12 olarak bulunmuştur.

Net Katma Değer: Net katma değer, yılda kâr olarak yatırımcıya kalan miktarla birlikte, personele yapılan ödemeler, faiz giderleri ve genel giderler başlığı altında yapılan ödemelerin tamamıdır ve yatırımın oluşturduğu artı değeri göstermektedir. Net katma değer yüksek oluşu, yatırımın ekonomiye katkısının büyüklüğünün de bir ölçüsüdür. Bu yatırım ile ülke ekonomisine bir yılda sağlanacak katma 8.163.979 TL olarak hesaplanmıştır.

Kişi Başına Yatırım Tutarı: Kişi başına yatırım tutarı, yatırımda istihdam edilen personel başına yapılan yatırımın bir göstergesi olup, toplam yatırım tutarının toplam istihdama bölünmesiyle hesaplanır. Bu yatırım sayesinde yaratılacak istihdam kişi başına 907.766 TL'lik bir harcamayı gerektirecektir.

Yatırımın Geri Dönüş Süresi: Yatırımın geri dönüş süresi, yatırımın kendini amorti etme süresinin bir göstergesidir. Toplam yatırım tutarının, vergi sonrası kâr ile amortisman tutarının toplamına bölünmesiyle elde edilir. Bu yatırım için yatırımın geri dönüş süresi 6,37 yıl olarak bulunmuştur.

Net Bugünkü Değer: Proje analizinde en çok kullanılan yöntemlerden biri olan Net Bugünkü Değer (NBD) yöntemi, bir yatırımın ekonomik ömrü boyunca sağlayacağı net nakit girişlerinin ve yatırım giderlerinin belli bir indirgeme oranı (Sermayenin alternatif maliyeti) ile bugüne indirgenmesi sonucu bulunan değerdir. Bir yatırımın bu yönteme göre kabul edilebilmesi için net bugünkü değer sıfıra eşit veya büyük olması gerekmektedir. Bu yatırım için net bugünkü değer %15 indirgeme oranı ve 15 yıllık nakit akımları üzerinden pozitif olarak hesaplanmıştır.

Oran Analizi Sonuçları				
Likidite Analizi		5. Yıl	6. Yıl	Formül Açıklaması
1	Cari Oran	0,00	0,00	Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar (İdeal oran asgari 2'dir).
2	Dönen Varlıkların Aktif Varlıklara Oranı	0,12	0,21	Dönen Varlıklar/Aktif Varlıklar Toplamı (İdeal oran asgari %50'dir).
Finansal Yapı Analizi		5. Yıl	6. Yıl	Formül Açıklaması
1	Kaldıraç Oranı	0,00	0,00	(Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar+Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar)/Aktif Varlıklar Toplamı (İdeal oran azami %50'dir)
2	Öz Kaynakların Aktif Varlıklara Oranı	1,00	1,00	Öz Kaynaklar/Aktif Toplamı (İdeal oran asgari %50'dir).
3	Öz Kaynakların Yabancı Kaynaklara Oranı	0,00	0,00	Öz Kaynaklar/(Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar+Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar) (İdeal oran asgari 1'dir).
4	Kısa Vadeli Kaynakların Pasifler Toplamına Oranı	0,00	0,00	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar/Pasif Kaynaklar Toplamı (İdeal oran azami 0,33'tür)
5	Maddi Duran Varlıkların Öz Kaynaklara Oranı	0,05	0,07	Maddi Duran Varlıklar (Net)/Öz Kaynaklar (İdeal oran 1'dir)
6	Maddi Duran Varlıkların Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklara Oranı	0,00	0,00	Maddi Duran Varlıklar (Net)/Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar (İdeal oran asgari 1'dir).
7	Duran Varlıkların Yabancı Kaynaklara Oranı	0,00	0,00	Duran Varlıklar/(Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar+Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar)
8	Duran Varlıkların Öz Kaynakla İlişkisi	0,88	0,79	Duran Varlıklar/ Öz Kaynaklar
9	Duran Varlıkların Devamlı Sermaye Oranı	0,88	0,79	Duran Varlıklar/(Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar+Öz Kaynaklar) (İdeal oran azami 1'dir).
10	Kısa Vadeli Yabancı Kaynakların Toplam Yabancı Kaynaklara Oranı	0,00	0,00	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar/(Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar+Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar) (İdeal oran azami 0,50'dir)
11	Maddi Duran Varlıkların Aktif Toplamına Oranı	0,85	0,77	Maddi Duran Varlıklar (Net)/Aktif Toplamı
Faaliyet Analizi		5. Yıl	6. Yıl	Formül Açıklaması
1	Çalışma Sermayesi Devir Hızı	0,00	0,00	Net Satışlar/Dönen Varlıklar
2	Net Çalışma Sermayesi Devir Hızı	0,00	0,00	Net Satışlar/(Dönen Varlıklar-Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı)
3	Maddi Duran Varlıklar Devir Hızı	0,17	0,20	Net Satışlar/Duran Varlıklar
4	Öz Kaynak Devir Hızı	0,15	0,16	Net Satışlar/Öz Kaynaklar
5	Aktif Devir Hızı	0,15	0,16	Net Satışlar/Aktif Varlıklar Toplamı
6	Ekonomik Rantabilite	1,19%	1,41%	(Vergiden Önceki Kar+Finansman Giderleri)/Pasif Kaynaklar Toplamı
7	Maliyetlerin Satışlara Oranı	27,51%	26,32%	Satışların Maliyeti/Net Satışlar
8	Faaliyet Giderlerinin Satışlara	32,24%	29,00%	Faaliyet Giderleri/Net Satışlar

	Oranı			
9	Faiz Giderlerinin Satışlara Oranı	0,00%	0,00%	Finansman Giderleri/Net Satışlar
Karlılık Analizi		5. Yıl	6. Yıl	Formül Açıklaması
1	Karlılık Oranı	40,25%	44,68%	Net Kar/Net Satışlar
2	Vergi Öncesi Karın Sermayeye Oranı	5,94%	7,05%	Vergi Öncesi Kar/Öz Kaynaklar
3	Net Karın Toplam Varlıklara Oranı	5,94%	7,05%	Net Kar/Aktif Varlıklar Toplamı
4	Faaliyet Karının Gerçek Kullanılan Varlıklara Oranı	5,94%	7,05%	Faaliyet Karı/(Aktif Varlıklar Toplamı-Mali Duran Varlık)

2. Nakit Akım Tablosu

Nakit Girişleri / Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Dönem Başı Nakit Mevcudu	0	0	795.416	1.616.726	2.585.372	3.725.869	5.066.648	6.640.675	8.486.147	10.647.318	13.175.429	16.129.797	19.579.066	23.602.645	28.292.372
Kredi Tutarı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hibe	5.762.130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Öz Kaynak	1.500.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Satış Gelirleri Toplamı	0	1.134.000	1.304.100	1.499.715	1.724.672	1.983.373	2.280.879	2.623.011	3.016.463	3.468.932	3.989.272	4.587.662	5.275.812	6.067.184	6.977.261
Hesaplanan KDV	0	204.120	234.738	269.949	310.441	357.007	410.558	472.142	542.963	624.408	718.069	825.779	949.646	1.092.093	1.255.907
Nakit Girişleri Toplamı	7.262.130	1.338.120	2.334.254	3.386.390	4.620.486	6.066.249	7.758.086	9.735.827	12.045.573	14.740.658	17.882.769	21.543.239	25.804.524	30.761.922	36.525.541
Nakit Çıktıları / Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Sabit Yatırım Tutarı	7.125.239	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İşletme Sermayesi	36.575	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İşletme Giderleri Toplamı	0	438.900	482.790	531.069	584.176	642.593	706.853	777.538	855.292	940.821	1.034.903	1.138.394	1.252.233	1.377.456	1.515.202
İndirilecek KDV	100.316	27.162	29.878	32.866	36.153	39.768	43.745	48.119	52.931	58.224	64.047	70.451	77.496	85.246	93.771
Ödenecek KDV	0	76.642	204.860	237.083	274.288	317.239	366.814	424.023	490.032	566.184	654.022	755.328	872.150	1.006.847	1.162.136
Kredi Faiz Ödemeleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredi Anapara Ödemeleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nakit Çıktıları Toplamı	7.262.130	542.704	717.528	801.018	894.617	999.601	1.117.411	1.249.680	1.398.255	1.565.229	1.752.972	1.964.173	2.201.879	2.469.549	2.771.109
Dönem Sonu Nakit Mevcudu	0	795.416	1.616.726	2.585.372	3.725.869	5.066.648	6.640.675	8.486.147	10.647.318	13.175.429	16.129.797	19.579.066	23.602.645	28.292.372	33.754.432
Amortisman	238.648	238.648	238.648	238.648	238.648	129.600	129.600	129.600	129.600	129.600	129.600	129.600	129.600	129.600	129.600
Vergi Öncesi Kar (Brüt Kar/Zarar)	-36.075	456.452	582.662	729.998	901.849	1.211.180	1.444.426	1.715.873	2.031.571	2.398.511	2.824.768	3.319.669	3.893.979	4.560.127	5.332.459
Kurumlar Vergisi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vergi Sonrası Kar (Net Kar/Zarar)	-36.075	456.452	466.130	729.998	901.849	1.211.180	1.444.426	1.715.873	2.031.571	2.398.511	2.824.768	3.319.669	3.893.979	4.560.127	5.332.459

*Gelirlerde %15 artış öngörülmüştür.

**Giderlerde %10 artış öngörülmüştür.

Satışların Ortalama Büyüme Oranı	10%
İskonto Oranı	15%
Devam Eden Değer	120.165.30

3. Finansal Fayda-Maliyet Analizi (NBD, İKO vb.)

Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Net Nakit Akımlar	-7.262.130	695.100	704.778	968.646	1.140.496	1.340.780	1.574.026	1.845.473	2.161.171	2.528.111	2.954.368	3.449.269	4.023.579	4.689.727	5.462.059
Toplam Net Nakit Akımlar	-7.262.130	-6.567.030	-5.862.252	-4.893.606	-3.753.110	-2.412.331	-838.304	1.007.168	3.168.339	5.696.450	8.650.818	12.100.087	16.123.666	20.813.394	146.440.758
İndirgenmiş Net Nakit Akımlar	-7.262.130	-5.710.461	-4.432.705	-3.217.626	-2.145.853	-1.199.355	-362.422	378.632	1.035.736	1.619.287	2.138.350	2.600.832	3.013.628	3.382.758	20.696.276
Toplam NBD (5 Yıllık)	-22.768.775														
Toplam NBD (10 Yıllık)	-21.296.897														
Toplam NBD (15 Yıllık)	10.534.947														
İndirgeme Oranı (%10)	1,00	1,15	1,32	1,52	1,75	2,01	2,31	2,66	3,06	3,52	4,05	4,65	5,35	6,15	7,08
İç Verim Oranı	-7.262.130	-7.262.130	-5.710.461	-4.432.705	-3.217.626	-2.145.853	-1.199.355	-362.422	378.632	1.035.736	1.619.287	2.138.350	2.600.832	3.013.628	3.382.758
	-8%														

4. Devlet Bütçesi Üzerindeki Etkisi

4691 Sayılı Kanun ve 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapan 6170 Sayılı Kanun gereğince, bölgelerin kurulması için gerekli idare binası, kuluçka merkezi ve alt yapı inşası ile ilgili giderlerin yönetici şirket tarafından karşılanamayan kısmı, yardım amacıyla Bakanlık bütçesine konulan ödenekle sınırlı olmak üzere karşılanmaktadır. İnegöl'de kurulması planlanan teknopark için bu fizibilite kapsamında 1.500.000 TL öz kaynak, 5.762.130 TL Bakanlık katkısı öngörülmüştür.

4691 Sayılı Kanun ve 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapan 6170 Sayılı Kanun gereğince; yönetici şirketlerin bu kanunun uygulanması kapsamında elde ettiği kazançlar 31.12.2023 tarihine kadar vergiden muaf tutulmaktadır. İnegöl'de kurulması planlanan teknopark için bu fizibilite kapsamındaki finansal hesaplara vergi maliyeti yansıtılmamıştır.

Yine aynı kanun gereğince; girişimcilerin bu bölgelerde ürettikleri ve sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel, internet, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı şeklindeki teslim ve hizmetleri de katma değer vergisinden muaf tutulmaktadır. Bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2023 tarihine kadar her türlü vergiden muaf tutulmaktadır. Ayrıca personelin sigorta primi işveren hissesinin %50'si 5746 sayılı Kanun kapsamında desteklenmektedir. Ar-Ge projesi kapsamında çalışan Ar-Ge personelinin, bölgede yürüttüğü görevle ilgili olarak yönetici şirketin onayı ile Bölge dışında geçirmesi gereken süreye ait ücretlerinin bir kısmı da gelir vergisi kapsamı dışında tutulmaktadır. Bölgede çalışan Ar-Ge personelinin bu görevleri ile ilgili ücretlerine sağlanan vergi muafiyeti desteği Ar-Ge personelinin yüzde onunu geçmeyecek şekilde Ar-Ge Destek personeline de sağlanmaktadır.

ii EKONOMİK ANALİZ

1. Ekonomik Maliyetler

Yatırımın toplam maliyeti 7.262.130 TL'dir.

2. Ekonomik Faydalar

Yatırımın 15 yıllık net bugünkü değeri 10.534.947 TL'dir.

3. Ekonomik Fayda-Maliyet Analizi (ENBD, EİKO vb.)

Bir projenin ekonomik ömrü boyunca sağlayacağı faydaların (Nakit girişlerinin) bugünkü değerleri toplamı, maliyetlerin bugünkü değerleri toplamına oranlanmasına fayda maliyet oranı denilmektedir. Bu yatırım için fayda maliyet oranı;

$7.540.215/7.262.130=1,4506$ 'dır. Oranın 1'den büyük olması projenin kabul edilebilir olduğunu göstermektedir.

4. Maliyet Etkinlik Analizi (karşılaştırmalı birim üretim ve yatırım maliyeti)

Birim Üretim Maliyeti;

Üretim Türleri	Hammadde Maliyeti	Genel Giderler Maliyeti	Personel Maliyeti	Toplam Birim Üretim Maliyeti	Ortalama Birim Üretim Maliyeti **
Kira+İşletme hizmeti	0,00	1,02	8,00	9,02	209,96

* %100 kapasite kullanımı üzerinden ilk yıl için hesaplanan birim üretim maliyetidir.

**Her yıl %10 artış olacağı öngörüsü üzerinden hesaplanmış 50 yıllık ortalama birim üretim maliyetidir.

Birim Yatırım Maliyeti;

Üretim Türleri	Sabit Yatırım Maliyeti	Toplam Üretim Miktarı *	Birim Yatırım Maliyeti
Kira+İşletme hizmeti	7.125.239	1.800.000	3,95

*%100 kapasite kullanımı üzerinden hesaplanmış 50 yıllık toplam üretim miktarıdır.

5. Projenin Diğer Ekonomik Etkileri (katma değer etkisi vb.)

İnegöl'de yapılması planlanan teknopark yatırımının 8 kişi için istihdam sağlayacağı öngörülmüştür. Ayrıca hane halkı büyüklüğü ortalama 4 olarak kabul edildiğinde 32 kişi de çarpan etkisiyle bu yatırımdan fayda sağlayacaktır. Teknoparkta yaklaşık 30 işletmenin faaliyet göstereceği ve her bir işletmenin ortalama 7 kişi istihdam edeceği düşünüldüğünde 210 kişilik ek istihdam kapasitesi oluşmaktadır. Dolayısı ile teknoparkın yüzlerce kişiye iş olanağı ve ekonomik kazanç sağlaması beklenmektedir. Yatırımın bu şekilde toplumda sosyal riski azaltma etkisi olacağı da düşünülmektedir

iii SOSYAL ANALİZ

İnegöl ilçesinde teknopark kurulması sonucu ortaya çıkacak faydalar kısa ve orta-uzun vadeli faydalar olmak üzere 2 başlık altında analiz edilmiştir.

Kısa vadede oluşması beklenen faydalar şu şekildedir;

- İstihdama katkı sağlayacaktır.
- Bölgede sosyal yaşamın kalitesi artacaktır.
- Bölge cazibe merkezi haline gelecektir.
- Bölgede gayrimenkul değerleri artacaktır.
- Bölgedeki üniversitelerde Ar-Ge'de yetişmiş ciddi bir uzman potansiyeli oluşacaktır.

Orta-uzun vadede ortaya çıkması beklenen faydalar şu şekildedir;

- Ülke ileri teknoloji üreten markalaşan rekabet eden sürdürülebilir Ar-Ge ve İnovasyon faaliyetine sahip olacaktır.
- Ülkeye, bölgeye, kişiye katma değer sağlayacaktır.
- Vergiler artacaktır.
- İstihdam artacaktır.
- Döviz girdisi artacaktır.
- İkame marka ürün üretme kapasitesi gelişecektir.
- Toplumsal refah ve huzur artacaktır.

Hedef gruplar bazında sağlanacak faydalar ise şu şekildedir;

- İnegöl ilçesinde ileri teknoloji, yenilik, yaratıcılık ve bilgiye dayanan faaliyetler esas olmak üzere, Ar-Ge ve yazılım geliştirme ağırlıklı çalışma yürüten kişi ve kuruluşlar: 26.06.2001 tarihli ve 4691 sayılı kanunla Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin yasal zemini hazırlanmıştır. Teknoparklarda yer alan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, Teknoparktaki yazılım ve Ar-Ge ye dayalı üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar, faaliyete geçilmesinden itibaren kurumlar vergisinden ve gelir vergisinden muaf tutulacaktır.

Teknoparklarda faaliyet gösteren 5035 sayılı yasanın ilgili maddelerinde belirtilen yazılım firmaları KDV vergisinden muaftır. Teknoparkta faaliyette bulunan girişimcilerin kazançlarının gelir ve kurumlar vergisinden istisna bulunduğu süre içinde münhasıran bu bölgelerde ürettikleri ve sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel, internet, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı şeklindeki teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden müstesnadır.

Öğretim elemanları Teknopark sınırları içinde kendi Ar-Ge şirketlerini kurabilmekte veya Ar-Ge şirketlerinde yönetici, araştırmacı veya danışman statüsünde çalışabilmektedir. Teknopark bünyesindeki Ar-Ge personelinin SSK primi işveren hissesinin %50'si 5 yıl süreyle Maliye Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır.

Teknopark gibi bir destek mekanizması ilçedeki mevcut işletmeler ve doğrudan ilçede iş kurabilecek potansiyel girişimciler için fayda oluşturacaktır.

- İlçede yaşayan nüfus: Bu proje ile Teknopark kuruluşunun hızlandırılması; ilçede teknoloji, Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesinin gelişimine ivme kazandıracak ve bu gelişim ilçenin ekonomik ve sosyal gelişimine katkı sağlayacaktır. Bu gelişimden öncelikli olarak ilçede yaşayan nüfus fayda sağlayacaktır.
- İlçede sanayi ve hizmet sektöründe (Yazılım ve bilişim firmaları) faaliyet gösteren işletmeler: Bu proje ile Teknoparkın kuruluşunun hızlandırılması, hizmet ve sanayi sektörüne başarılı, sürdürülebilir işletmelerin kazandırılması ilçede teknoloji, Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesinin gelişimine, ilçenin katma değeri yüksek üretime geçişine ve rekabet gücünün artmasına ciddi katkılar sağlayacaktır. İlçedeki bu gelişimden fayda

sağlayacak gruplardan birisi de ilçede hâlihazırda faaliyet gösteren mevcut hizmet ve sanayi işletmeleridir.

- Teknoparkla birlikte yöre üniversitelerinin de aktivitesi artacaktır. Seminerler, toplantılar, kongreler, fuarlar, sanayi ile işbirliği yapan öğretim üyeleri, girişimcilerin fikirlerinden oluşacak ürünler, Teknopark çalışanlarının yaşam tarzı ile gelişecek sosyal yaşam, ticaret ve sosyo-kültürel işbirliğinin oluşturacağı katkı, ilçenin ve bölgenin gelişimine destek olacaktır. Marka yaratmada, kalite ve verimlilik ile küresel rekabette aday bölge olacaktır. Bölgedeki üniversite başta olmak üzere teknoparkın kurulmasında ve işletilmesinde görev alan tüm kurumların kurumsal devamlılığı ve kurumsal kapasitesi ile birlikte insan kaynağı ve uzmanlık kapasitesini geliştirecektir.

iv BÖLGESEL ANALİZ

Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu tarafından yayınlanan 2009-2010 yılı İller Arası Rekabetçilik Endeksi Araştırmasına göre Bursa ili 81 il arasında İstanbul, Ankara ve İzmir'den sonra 4. sırada gelmektedir. İl Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksinde 3. sırada, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksinde ise 5. sırada yer almaktadır. İnegöl ilçesinde yapılacak bir teknopark girişimi Bursa'nın rekabetçiliğine olumlu katkılar sağlayarak ilin markalaşma becerisi, yenilikçilik, ticaret becerisi ve üretim potansiyelini aşağıda belirtilmiş olan alt parametrelerini desteklemek suretiyle geliştirecektir.

Yatırım ile desteklenecek Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi parametreleri;

- İlin son beş yıla ait marka tescil ortalaması
- İlin son beş yıla ait patent tescil ortalaması
- İlin son beş yıla ait faydalı model tescil ortalaması
- İlin son beş yıla ait endüstriyel tasarım tescil ortalaması

Yatırım ile desteklenecek Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi parametreleri;

- İlde kullanılan kredi miktarı
- İlde tahakkuk eden vergi miktarı
- İl merkezinde kayıtlı firmalar tarafından gerçekleştirilen ihracat toplamı
- İldeki toplam kamu yatırımı (enerji, ulaştırma-haberleşme hariç)
- Bir önceki yıla göre açılan şirket sayısındaki değişim oranı
- Bir önceki yıla göre kapanan şirket sayısındaki değişim
- İldeki dış ticaret yapan firma sayısı toplamı

İnegöl, Kalkınma Bakanlığı'nın 2004 yılında yayınladığı İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasına göre değerlendirmeye alınan 872 ilçe içerisinde gelişmişlik olarak 73. sırada yer almaktadır. Gelişmişlik endeksi değeriyle (01,36120) 2. Gelişmişlik Grubunda bulunmaktadır.

Bu projenin hayata geçmesi ile bölgede yenilikçilik ve ARGE çalışmaları artacak olup bu durum bölge ekonomisine katkıda bulunacaktır. Planlanan yatırım, ilçenin sosyal gelişmişliğine de katkı sağlayacaktır. Sosyal gelişmişlik indeksinde yer alan “Hizmetler sektöründe çalışanlar oranı” ve “İşsizlik oranı” parametrelerinde iyileştirme sağlayacaktır. Elde edilecek gelir artışı ise ilçenin sosyal gelişmişlik indeksinde “Fert başına genel bütçe geliri”, “Vergi gelirlerinin ülke içindeki payı” ve “Tarımsal üretimin ülke içindeki payı” parametrelerinde üst sıralara yükselmesini sağlayacaktır.

v DUYARLILIK ANALİZİ

Yapılan duyarlılık analizinde en duyarlı 2 parametrenin ortalama satış fiyatı ve doluluk oranı olduğu tespit edilmiştir. Analizde tek bir değişken değerindeki değişimlerin ekonomik olarak etkileri test edilmiş, her aşamada sadece bir değişken değeri değiştirilerek değişim karşısındaki NBD değişimi incelenmiştir. Analiz sonuçları aşağıdaki gibidir;

Parametre	İşletme Maliyetlerini Karşılama Noktası*	Kara Geçiş Noktası
Ortalama satış fiyatı	10,02	20,92
Doluluk oranı	%26	%54

*İlk yıl için.

vi RİSK ANALİZİ

No	İdari Riskler	Azaltma ve/veya Ortadan Kaldırma Yöntemi
1	Yönetim sürecinde problemler yaşanması	Deneyimli akademisyen ve sanayicilerden oluşan uyumlu bir yönetim kurulu oluşturulabilir,
2	Beklenen nitelikte idari personelin istihdam edilememesi	Sadece ilçe düzeyinde değil, bölge düzeyinde ve farklı kanallardan insan kaynağı aranabilir.
	Hukuki Riskler	
1	Yasal mevzuata uygun yapılanamama	Nitelikli personel ve hukuki danışmanlık desteği alınabilir.
	Teknik Riskler	
1	Bölgedeki firmaların ihtiyaçlarına özel yapılanma sağlanamaması	İşletmelere sunulacak kapalı alan işletmelerin ihtiyaçları birbirinden farklılık arz edebileceğinden esnek çözümler sunulabilecek şekilde tasarlanabilir.
2	Doğru firmaların sisteme entegre edilememesi	Objektif değerlendirme ölçütleri belirlenmek suretiyle firma belirlemede oldukça seçici davranılabilir,.
	Mali Riskler	

1	Proje maliyet bileşenlerinde artış veya azalış olması	Proje maliyetleri değişimler doğrultusunda güncellenebilir.
2	Proje süresinin uzaması	Projenin belirtilen sürede tamamlanması için gerekli teknik ve idari önlemler alınabilir.
3	Personel genel giderlerinin tahmin edilenden fazla olması	Birimlerde kullanılacak sarf malzemedен gerekli görülen tüm maliyet kalemlerine kadar tüm mali unsurlar planlanabilir ve tasarruf bilinci oluşturulabilir
4	Likidite ve sermaye yetersizliği	Mali hesaplamalarda dikkatli davranılabilir ve bütçeyi fazla aşacak maliyetlerden kaçınılabilir.

KAYNAKÇA

- 4691 Sayılı Kanun. (2001, 06 26). Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu. Türkiye.
<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4691.pdf> adresinden alındı
- 5174 Sayılı TOBB Odalar ve Borsalar Kanunu. (tarih yok).
- 5746 Sayılı Kanun. (2008, 02 28). Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun. Türkiye.
- BEBKA . (2013). *Anahtar Rakamlar*.
- BEBKA. (2012). *İnegöl*.
- BEBKA. (2014). *Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı 2014- 2023*.
- BEBKA. (2014-2023). *BEBKA Bölge Planı*.
- Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2013). *81 İl Sanayi Durum Raporu*.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2014). *Ulusal Biyoteknoloji ARGE ve Yenilik Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2015- 2019 (Taslak)*. Ankara.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2013). *3. Sanayi Şurası Komisyon Raporları*.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2014). *Türkiye Sanayi Stratejileri Belgesi 2015-2018*.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2014). *Ulusal Biyoteknoloji ARGE ve Yenilik Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2015- 2019 (Taslak)*. Ankara.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2015). *Türkiye Sanayi Stratejisi Eylem Planı 2015-2018*.
- Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü. (2013). *İllerin ve Bölgelerin Sosyoekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE 2011)*. Ankara.
- Bursa Teknik Üniversitesi. (2015, 03 11). <http://www.btu.edu.tr/> adresinden alındı
- Bursa Uludağ Üniversitesi. (2015, 03 10). <http://www.uludag.edu.tr/> adresinden alındı
- Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Avrupa Birliği İstatistik Ofisi. (2006). *OSLO Klavuzu*. OECD ve Eurostat Ortak Yayımı.
- Faruk Saraç Tasarım MYO. (2015, 03 12). <http://www.faruksarac.edu.tr/> adresinden alındı
- Gemport Gemlik Limanı. (2015, 03 13). <http://www.gemport.com.tr/> adresinden alındı
<http://www.usimp.org/?folio=7POYGN0G2>. (tarih yok).
- İnegöl Belediyesi. (2014-2017). *İnegöl Belediyesi Stratejik Planı*.
- İnegöl Belediyesi. (2015, 03 13). *İnegöl Tarihi*. <http://www.inegol.bel.tr/inegol/inegoltarihi> adresinden alındı
- İnegöl İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü. (2014). *Mebbis İstatistikleri*.

- İnegöl İlçe Sağlık Müdürlüğü. (2015, 03 13).
http://www.bsm.gov.tr/index.php?i=19&p=inegol_ilce_saglik_mudurlugu&a=ilce_saglik_muduru adresinden alındı
- İnegöl Kaymakamlığı. (2015, 03 14). İnegöl Kaymakamlığı: <http://www.inegol.gov.tr/> adresinden alındı
- İnegöl Kent Konseyi. (2015, 03 15). <http://www.inegolkentkonseyi.org.tr/> adresinden alındı
- İnegöl Meslek Yüksekokulu. (2015, 03 19). <http://inegol.uludag.edu.tr/> adresinden alındı
- İnegöl Ticaret Sanayi Odası . (2013). *Faaliyet Raporu* .
- İnegöl Ticaret Sanayi Odası. (2014). *İnegöl Ticaret Sanayi Odası Stratejik Planı 2014-2017*.
- İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası. (2014). *İnegöl Ekonomi Raporu*.
- İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası. (2015, 03 15). <http://www.itso.org.tr/>. <http://www.itso.org.tr/> adresinden alındı
- İŞKUR. (2014). Bursa.
- MTA Genel Müdürlüğü. (2014).
- OECD. (2014). *OECD Science, Technology and Industry Outlook* .
- Öz, E. (2013). *Teknokentte Faaliyet Gösteren Firmaların Vergisel Avantajları*.
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği. (2015, 03 13). <http://www.tgbd.org.tr/> adresinden alındı
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği. (2014).
- TUBİTAK. (2015, 03 12). *TÜBİTAK Ulusal Yenilik Sistemi*. <http://www.tubitak.gov.tr/> adresinden alındı
- TÜBİTAK. (2011). *Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016'nın Stratejik Çerçevesi*.
- TÜBİTAK. (2012). *Otomotiv Ana ve Yan Sanayi Sektör Raporu* .
- TÜİK. (2014). *Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi*.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2004). *Gayri Safi Katma Değer Bölgesel Sonuçlar 2004-2011*.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2013). *Seçilmiş Göstergelerle Bursa*.
- Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi. (2015, 03 17). <http://inif.uludag.edu.tr/> adresinden alındı
- Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi. (2015, 03 11). <http://inif.uludag.edu.tr/> adresinden alındı
- Ulutek Teknoloji Geliştirme Merkezi. (2015, 03 12). <http://www.ulutek.com.tr/> adresinden alındı
- URAK. (2009-2010). *İller Arası Rekabetçilik Endeksi*.

ÜSİMP. (2015, 03 13). <http://ww.usimp.org/> adresinden alındı

Wikipedia. (2015, 03 19). Wikipedia: <http://tr.wikipedia.org> adresinden alındı

Wikipedia. (2015, 03 19). *Bursa*. <http://tr.wikipedia.org> adresinden alındı

EKLER

İnegöl'de Teknopark Kurulumu Fizibilitesi Projesi Anket Formu

Sayın Yetkili,

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası olarak Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında İnegöl'de Teknopark Kurulumu Fizibilitesi Projesini yürütmekteyiz. Projede İnegöl'de kurulması planlanan Teknoparka yönelik bir fizibilite raporu hazırlanmaktadır. Bu rapor kapsamında Teknopark ihtiyaç analizi gerçekleştirmek üzere siz değerli üyelerimiz ile bir anket çalışması yürütülmektedir. Aşağıdaki soruları yanıtlayarak 11 Mart 2015 tarihinde saat 18.00'a kadar f.oner@itso.org.tr adresine göndermenizi rica eder, katılımınız ve hassasiyetiniz için şimdiden teşekkür ederiz.

Firmanın Adı	
Anketi Cevaplayan Kişinin Adı- Soyadı	
Firmadaki Görevi:	
Cep Telefonu ve E-mail Adresi	

1. Firmanızın faaliyet alanı nedir? _____

2. Firmanız nerede faaliyet gösteriyor? KSS OSB Diğer

3. Firmanızda ARGE çalışmaları yapıyor mu? Evet Hayır

4. İlçede bir Teknoparka ihtiyaç olduğunu düşünüyor musunuz? Evet Hayır

5. İlçede bir Teknopark kurulsa faaliyet gösterir misiniz? Evet Hayır

Aşağıdaki soruları 5. Soruya "EVET" yanıtı verenlerin cevaplaması gerekmektedir.

6. Kurulacak Teknoparkta tahmini kaç kaç yıl sonra faaliyet gösterirsiniz?

1 yıl 2-5 yıl 6 yıl ve üzeri

7. Kurulacak Teknoparkta tahmini kaç m² alana ihtiyacımız olur? _____ m²

8. Kurulacak Teknoparkta tahmini kaç personel istihdam edersiniz? _____ kişi